The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Telephone LOrraine 7-6470. Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, OCTOBER 12, 1963

LATVIJA
AMERIKĀ

82. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 12. OKTOBRĪ 13. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS. Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001 Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470. Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA *Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.*

DĀVINĀŠANAS PRIEKS

Viens no skaistākiem prieka paveidiem ir dāvināšanas prieks. Tas sagādā visvairāk gaismas un dvēseles siltuma gan dāvanas saņēmējam ,gan arī pašam dāvanas devējam. Un kaut arī mūsu Kungs ir teicis, ka kreisai rokai nav jāzina, ko labā roka, citiem palīdzot, ir darījusi, mēs par vērtīgiem sabiedrības un kopības locekļiem sevi varam uzskatīt tikai tad, ja esam gribējuši ne vien ņemt, bet arī kaut ko dot, no kaut kā atsacīties, kaut ko ziedot vispārības un līdzcilvēku labā.

Ziedošana, atsacīšanās zināmā mērā ir arī audzināšanas līdzeklis. „Mūsu ļaudīm," — raksta apust. Pāvils: „jāmācās ar labiem darbiem palīdzēt kur vajadzība spiež, lai tie nebūtu neauglīgi."

(vēst. Titam 3, 14.)

Šīs briesmas — „kļūt neauglīgiem labos darbos" — ir lielākās, kas apdraud mūsu, brīvā pasaulē izkļuvušo latviešu, kopību. Neviens nevarēs noliegt, ka lielākais vairums no mums jau dzīvo samērā ērtos apstākļos pārticīgu dzīvi. Ja mēs aplēstu to īpašumu kopvērtību, kas, piemēram, pieder Amerikā un Kanadā dzīvojošiem latviešiem (kas vēl sevi dēvē par trimdiniekiem), tad sanāktu summas, kas jāraksta ar daudzām nullēm.

Bet — cik mēs ziedojam kopīgiem pasākumiem? Cik ziedojam draudzei, nacionālām organizācijām, Daugavas Vanagiem, kultūrāliem pasākumiem, aprūpei? . . . Mūsu ziedotās summas izliekas ievērojamas, tikai pavirši aplēšot. Patiesībā nospiedoši lielais vairums no mums ziedo ļoti maz, vai neziedo nekā!

Visu mēs gribam iegūt pārāk lēti! Savu piederību latviešu kopībai mēs gribam paturēt par 50 centiem vai vienu dolaru gadā (lasi — gadā!). Savu piederību kristīgu cilvēku kopībai mēs parasti vērtējam augstāk, bet arī tikai retās draudzēs draudžu locekļi ziedo vairāk kā pāris dolarus mēnesī. Apmēram tikpat lielas ir arī biedru maksas Daugavas Vanagos, organizācijās. Un — procentuāli latviešu skaitam, mazas ir arī tās summas, ko ziedojam grūtdieņu atbalstam, aprūpei . . .

Aina krasi mainītos, ja mums nebūtu tik daudz malā stāvētāju, tik daudz kūtras vienaldzības pārņemto, neatsaucīgo!

Mēs varētum veikt daudz lielākus pasākumus, ja šos kūtros, vienaldzīgos un neatsaucīgos izdotos iesaistīt aktīvu ziedotāju un mūsu kopībai domāto pasākumu - atbalstītāju rindās . . .

Nākotnē raugoties, liekas, ka mums vajadzēs vairāk līdzekļu aprūpes darbam, it īpaši palīdzības sainīšu sūtīšanai tiem tautiešiem dzimtenē, kas atgriezušies no izsūtījuma vietām Pad. Savienībā, un kam nav atsaucīgu radu un draugu brīvajā pasaulē, kas par viņiem gādātu un rūpētos. Visas zīmes liecina, ka mūsu tautiešiem dzimtenē atkal būs jāsavelk ciešāk jau tā cieši savilktā josta. Lai taupītu maizi, Chruščevs, droši vien, jau tuvākā laikā aizliegs turēt sīkos mājkustoņus, kas tagad kolchozniekiem un mazpilsētu iedzīvotājiem sagādā pavalgu un ļauj piepelnīt arī kādu kapeiku naudas. Šos mājkustoņus — vistas, cūkas, kazas — visi baro ar maizi, jo maize ir lēta, to pēdējos gados varēja pirkt neierobežotos vairumos . . . un tā latviešu cilvēks varēja atvairīt nabadzības un izsalkuma rēgu. Nākotnē, liekas, aina stipri mainīsies. Nabagais kļūs vēl nabadzīgāks, jo Kanadas kviešus apēdīs partijas runas vīri un izpildkomiteju locekļi. Tāpēc mums jābūt sagatavotiem vēl atsaucīgākiem ziedojumiem, jo katrs nosūtītais sainis var atvieglot kāda posta un bēdu nomākta cilvēka dzīvi.

Arn. Lūsis

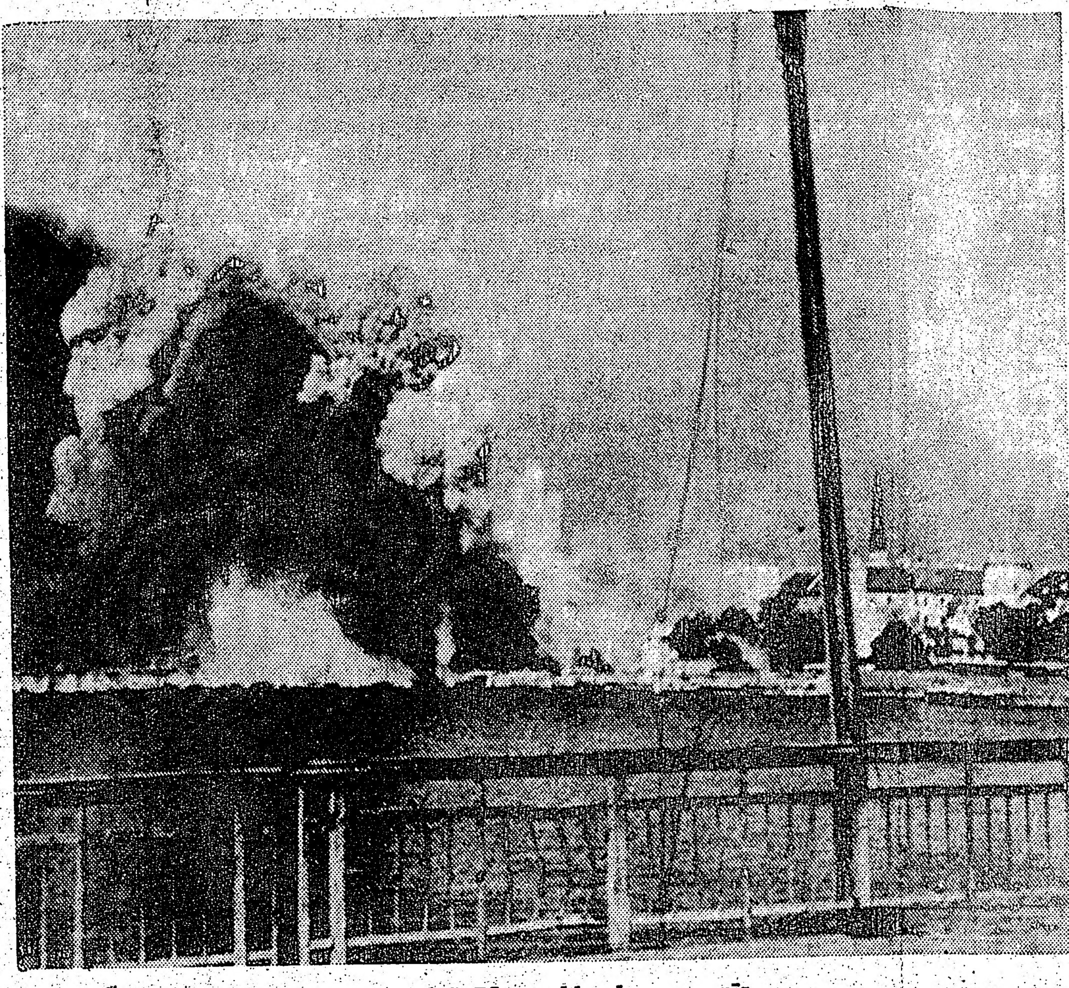

13. oktobrī Rīga palika kaŗa ugunīs.

FLORA UN KASTRO

VIESUĻVĒTRA FLORA, VIENA NO BRIESMĪGĀKĀM MŪSU GADSIMTĀ, NOGALINA VAIRĀK KĀ 9000 CILVĒKU UN IZNĪCINA PUSI NO KUBAS ŠĪVASARA RAŽAS

Pēc turpat deviņu dienu ilgas plosīšanās pa Haiti, Kubu, Jamaiku un Dienvidaustrumu Bahamām, viesuļvētra Flora sākusi lēnām virzīties Atlantijas okeāna virzienā un Floridas piekrastei no tās vairs nav jābaidās. Floru uzskata par vienu no visiznīcinošākām viesuļvētrām divdesmitā gadsimtā. Savā Karraibu jūras sirojumā tā nogalinājusi vismaz 9000 personu — šis skaits var vēl pieaugt, un nodarījusi zaudējumus fantastisku 250 milj. dolaru apmērā. Vissmagāk cietušas Haiti un Kuba. Meteoroloģiskais birojs Miami, Floridā paskaidro, ka Haiti un Kuba pārcietušas smagāko viesuļvētru kopš Kolumbs atklājis Jauno pasauli.

Kā Kubā, tā Haiti izsludināts izņēmuma stāvoklis. 4 milj. lielā nēģeru republikā Haiti jau šīs nedēļas sākumā bija ziņas par 4000 nogalinātiem, bet, tā kā ar daudz apgabaliem sazināšanās iespējas bija pārtrauktas, var tikai domāt, ka dzīvību zaudējuši daudz vairāk cilvēku. Vismaz 100.000 palikuši bez pajumtes. Draud pārtikas trūkums un sērgas. Haiti prezidentam Duvaljē jau talkā atsteigušās Sav. Valstu kaŗa flotes vienības, kuŗu helikopteri mēģina sīkāk iepazīties ar Floras nodarīto postu un iespējām, kā visātrāk un visefektīvāk palīdzēt viesuļvētrā cietušajiem.

Kastro Kubā viesuļvētra Flora nav tikai dabas katastrofa vien. Kubas diktātoram nodarītie postījumi ir arī ārkārtīgi smags politisks belziens un viņa ienaidnieki jau sapņo, ka Flora būs paveikusi to, ko nespēja Sav. Valstu saimnieciskā blokāde un pašas Kubas piecus gadus ilgā, klibojošā saimniecība.

Kubā vairs nevarot runāt par saimnieciska chaosa priekšrakstu. Šāds chaoss jau esot sācies. Kastro personīgi pārņēmis visu glābšanas darbu vadību, bet ar enerģiju vien vairs neizdosies atjaunot pusi no šīsvasaras Kubas lauksaimnieciskās ražas, kas iznīcināta viesuļvētrā.

Kā jau minēts, Kubas saimniecība klibo jau turpat piecus gadus — tā sāka klibot, kad pie varas nāca Kastro un sāka trakot ar savu nacionalizācijas politiku, saaistot rokas Kubas rūpniecībai, radot sajukumu lauksaimniecībā un pazaudējot Kubai Sav. Valstu cukurtirgu. Citiem vārdiem, tas nozīmē, ka Kastro valdīšanas laikā Kubai nav bijis iespējams uzkrāt nekādu rezervju. Dažādu ražojumu pirkšanas ierobežošana eksistēja jau ilgāku laiku.

Ja vien Kubai neradīsies efektīva palīdzība no ārpuses, tur burtiski sāksies bada laiki. Pēc viesuļvētras jau agrāk racionētās gaļas un sakņu devas samazinātas uz pusi. Nekavējoties tiks uzsākta absolūti visu pārtikas produktu racionēšana. Kafija nebūs dabūjama līdz jaunai ražai.

Kaut arī šoreiz Kubas saimnieciskās grūtības nav radušās Kastro un viņa brāļu komūnistu stulbuma dēļ, jaunās grūtības, kas tagad uzliktas Kubas iedzīvotājiem viņa populāritāti nepalielinās. Ar lielu interesi jāgaida, kā uz Kastro saimnieciskām nedienām reaģēs Sav. Valstis. No vienas puses, Flora panākusi tieši to, ko gribēja Vašingtona — nožņaugt Kastro saimnieciska spiediena spīlēs. No Padomju Savienības un tās satelītiem Kastro neko lielu nevar gaidīt, jo pārtikas ziņā visam komūnistu blokam priekšā stāv grūtas dienas. Haiti gadījumā Sav. Valstis savu palīdzību jau apsolījušas un tādu arī sniegs. Bet kas būs ar Kubu? Oregonas demokratu senātors Mors skubina Vašingtonu nekavējoties uzsākt pārtikas, medikamentu un citu nepieciešamību nosūtīšanu uz Kubu, kas, starp citu, palīdzību nav prasījusi un uz Sav. Valstu Sarkanā Krusta palīdzības piedāvājumiem vēl nav atbildējusi. Vai patiesi Kastro uzdrošinātos aiziet tik tālu, ka no vienas puses noraidot amerikāņu palīdzību, viņš, no otras, mēģinātu pārliecināt savas zemes iedzīvotājus, ka amerikāņi viņiem palīdzību nav devuši? Ar to Kubas pārtikas trūkumam gan nebūtu palīdzēts, bet šādā ceļā Kastro varētu mēģināt uzkurināt Kubas nacionālismu un pretamerikānismu.

VIENOTI KOPĪGIEM MĒRĶIEM

LNAK padomes š. g. 2. sesijā Hamiltonā īsu pārskatu par paveikto darbu sniedza LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra:

„Visu nozaŗu darbinieki centušies darīt labāko, lai iedzīvinātu iepriekšējās sesijas lēmumus. Padziļināta un paplašināta sadarbība starp latviešu organizācijām. Kā pozitīvs sasniegums jāvērtē sadarbība ar ALAu. Kultūras fonda sēdē piedalījušies V. Toma, H. Mercs un V. Mērniece. Kanadas devums Kultūras fondam šogad bija tuvu pie $1.000,-. Tas varēja būt arī lielāks. K. F. darbā novēroti daži trūkumi, bet tos var novērst.

Kanadas politiskām partijām iesniegtas mūsu prasības sociālās aprūpes uzlabošanai.

Ārlietu ministram P. Martinam iesniegts lūgums negrozīt iepriekšējās valdības nostāju Baltijas valstu jautājumā, kam saņemta pozitīva atbilde.

Informācijas nozare uzsākusi enerģisku darbu ar G. Brikmani kā jauno vadītāju. Tos, kas dara līdzīgu darbu Latvijas brīvības virzienā, lūdz sazināties un sadarboties, lai darbu saskaņotu.

Liela uzmanība veltīta arī jaunatnes darbam. LNAK atbalsta Daugavas Vanagu pasākumu izdot latviešu prozas darbus angļu valodā.

VISIEM JĀNĀK TALKĀ

Latviešu nama iegāde Toronto ir visu Kanadas latviešu lieta un ieguvums, kādēļ arī lūgums visiem tautiešiem nākt talkā gan ar padomu, gan materiālo atbalstu.

Mūsu uzdevumi gadu tecējumā nav samazinājušies, bet pieauguši. Nenogrimsim par daudz materiālismā. Lai mūsu mērķus sasniegtu, mums jāaktīvizē vel camais darbs."

Politiskās nozares vad. J. Lejiņš atzīmēja, ka federālo vēlēšanu iznākums ir bijis kā paredzēts un attiecības ar jauno valdību ir labas. Mūsu prasības, līdztekus citām etniskām grupām, ir darītas zināmas politiskām partijām pirms vēlēšanām. Provinces valdībai darītas zināmas mūsu prasības pensiju likumā.

Informācijas noz. vad. G. Brikmanis ziņoja, ka informācijas darbs izveidots visas Kanadas mērogā un to virzīs no 2 centriem — Rietumkanadā Vinipegā un austrumos Otavā. Nozarē saistīti daudzi jaunatnes darbinieki. Ne visur var iet tikai ar kailu propagandu. Jāmēģina popularizēt Latvijas vārdu, saistot to ar mākslu un kultūru. Nākamā gadā domāts izdot biletenu angļu un franču valodā. Nebūsim tik pārliecināti, ka zinām par komūnismu vairāk kā kanadieši, jo bieži tas ir otrādi. Nozare mēģinās mūsu zināšanas šinī virzienā paplašināt un izveidot, kādam nolūkam jau veikti praktiskie priekšdarbi un atrasts atbalsts no vietējiem lietpratējiem.

Palīdzības nozares vad. J. Grodnis ziņoja, ka nozare nav vākusi līdzekļus tieši, bet ar ienākušiem un esošiem mēģinājusi sniegt palīdzību visiem lūdzējiem, iegūstot ziņas un adreses no draudzēm un organizācijām. Galvenais, kam nozare piešķīrusi vērību, bijis mēģinājums ziedojumu vākšanas darbu saskaņot. Ir cerības, ka tas reiz izdosies.

TICĪBU SAVIEM SPĒKIEM

V. Upeslācis savā uzrunā cita starpā norādīja: „Nekad nebūs diezgan atgādināt, ka mums jāatjaunojas ticībā saviem spēkiem un latviskai piederībai. Mēs varam stāvēt par katru politisku partiju un katru politiķi, kas atbalsta brīvības principus pasaulē visām tautām. Lai sevi nacionāli apbruņotu, nemitīgi atjaunosimies latviskumā, apmeklējot sarīkojumus, koncertus, izstādes, svētkus. Latvijas vārda popularizēšana jāveic plašā apmērā. Informējot valdības, jānāk arī ar konkrētiem priekšlikumiem.

Vienmēr jāapzinās darāmā darba iespaids arī uz citiem darba veicējiem, tādēļ tas būtu jāorganizē 3 virzienos — vietējā, centrālā un apvienotā plāksnē. Konsulu stāvoklis ir jācienī, viņi reprezentē mūsu brīvo valsti."

G. Liepiņš ziņoja par jaunatnes nozari: „Daudzi tagadējie jaunatnes vadītāji auga un mācījās nometnes apstākļos, kad kopības sajūta bija izteikta un pašsaprotama.

Nonākot Sav. Valstīs un Kanadā, sāka strauji organizēties dažādi jaunatnes pulciņi un grupas. Darbs strauji uzplauka starp 1955. un 1959. gadu. Rīkotajās jaunatnes dienās dalībnieki, redzot savu lielo skaitu, sāka apzināties, ka viņi nav tikai vieni un atsevišķi indivīdi.

Mazāk iepriecinoša parādība ir tā, ka sabiedrība sāk pierast pie domas, ka organizāciju darba darītājiem, skolotājiem, rakstītājiem, dziedātājiem savs darbs jādara par brīvu. Daudzi darbinieki strādā jau 10—15 gadus. Jaunatnes latviskai audzināšanai apgāds Ceļinieks izdod 3 žurnālus, kuŗi ir pelnījuši sabiedrības visplašāko morālo un materiālo atbalstu. Tikai jāpadomā, kas notiks, ja grūtību dēļ šie izdevumi beigs iznākt. Daudzi vecāki izdod $ 1000,- un vairāk gadā bērnu skološanai augstākās mācības iestādēs. Vai bērnus audzinot latviskumā būtu liels upuris izdot $ 100,-?

J. Mežaks ziņoja par Ziemeļamerikas Kultūras fonda darbību.

V. Iliska ziņojumā par Latviešu namu Toronto pieminēja, ka organizācijas par telpu īrēm gadā izdod $ 12.000,-. Nama iepirkšanai College ielā iemaksāts — $ 5.500,-. Nama fonda rīcībā naudā un vērtspapīros ir $ 71.162,-. Lai sagādātu līdz 1. martam nepieciešamos līdzekļus, drīzumā atsāks līdzekļu vākšanu. Šim darbam nepieciešami talcinieki. Būs ļoti maz tautiešu, kas nevarētu atļauties akcijas iegādi. Organizācijas savām vajadzībām pieprasījušas 19.645 kvadrātpēdu telpas. Nama esošā platība ir 18.000 kv. p. Ir iespējas izbūvēt pagrabtelpas zem parkošanas laukuma. Architekts Dr. E. Janišs plāno nepieciešamos pārbūves darbus. Pirmkārt rūpēsies par latviešu skolas vajadzībām.

Pēc nozaŗu vadītāju ziņojumiem sekoja priekšlikums grozīt statūtus, pagarinot apvienības padomes darbības laiku no 2 uz 3 gadiem. Pret to uzstājās V. Upeslācis. Viņam pievienojās V. Rolavs. Nobalsojot par grozījumu, tam tomēr pietrūka vajadzīgais 2/3 balsu vairākums, un tā padomes pilnvaras palika līdzšinējās — 2 gadi.

Jāpiemin I. Andrejsona (arī citu delegātu atbalstītais) ieteikums sniegt vairāk ziņu par katru kandidātu un viņa veikto darbu, lai vēlētājiem atvieglotu izšķiršanos.

BRĪVA DOMU IZMAIŅA

Debatēs pie politiskās nozares ziņojuma tika uzsvērts, ka LNAK ir pratusi izmantot katru izdevību, lai gūtu panākumus.

I. Andrejsons nepiekrita pensiju likuma atbalstīšanai, jo ko valdība izdod, to viņa iegūst no nodokļu maksātājiem. Atskanēja piezīmes, ka to pašu dara arī apdrošināšanas sabiedrības.

Viesis, ALAs ģenerālsekretārs B. Albats atzīmēja, ka ASV partijām pirms vēlēšanu platformu sagatavošanas iesniegti materiāli par Latviju. Daudzi ASV kongresa locekļi un senātori aktīvi atbalsta un vada katru akciju, informējot par Latvijas stāvokli un rūpējoties par apgulušu iesniegumu apspriešanu.

J. Niedra ziņoja pie informācijas nozares debatēm, ka nodomāts pētīt iespējas līdz ar citām etniskām grupām, vai nevarētu darbu izveidot uz plašākas bazes, kā tas kaimiņos darīts. (Apspiesto Nāciju asamblejas veidā Kanadas mērogā).

Nākošā vasarā paplašināta un uzlabota iznāks grāmata The Greatest Tiranny, tāpat nodomāts izdot markas par genocidu. Izteikta pateicība DV par sadarbību un atbalstu.

PAR KULTŪRAS FONDU

Dr. V. Upenieks ieteica piesūtīt par brīvu latviešu literatūru un bērnu žurnālus daudzbērnu ģimenēm, tāpat vajadzētu noorganizēt transportu bērnu vešanai uz skolu.

J. Grodnis: „Ja lūgumi ienāks, radīs iespējas palīdzēt."

G. Liepiņš: „Ir jāplāno uz priekšu un jāatmet līdzekļu izdalīšana mazāk svarīgām vajadzībām."

J. Niedra: „Piešķiŗot līdzekļus māksliniekiem, arvien būs pretbalsis. Var prasīt paskaidrojumus par piešķīrumiem, tomēr jādara viss iespējamais ziedojumu pieaugumam."

J. Grodnis domāja, ka ziedojumu būtu vairāk, ja Kanadas latviešiem pašiem būtu savs fonds. A. Rāviņš ieteica novērst domstarpības par līdzekļu izlietošanu abpus robežai. Jāinfor-

(Nobeigums 8. lpp.)

ALAs ģenerālskr. B. Albats un LNAK pr-dis J. Niedra.

DIENVIDVJETNAMAS JAUTĀJUMS APVIENOTĀS NĀCIJĀS

NGO DIN NU KUNDZE IERODAS ASV. PREZIDENTS DIEMS RUNĀ PAR POLITISKĀS KRIZES IZBEIGŠANOS. APVIENOTĀS NĀCIJAS SŪTĪS IZMEKLĒŠANAS KOMISIJU UZ DIENVIDVJETNAMU.

Dienvidvjetnamas politiskā krize, jo sevišķi tās iemesls — katoļu un budistu domstarpības — pašreiz tiek iztirzāta Saigonā, Vašingtonā un Apvienotās Nācijās Ņujorkā. Tuvākās dienās par to sāksies runas un intervijas amerikāņu televīzijā un lekciju zālēs vairāk kā divdesmit Sav. Valstu pilsētās, kad savu trīs nedēļu ilgo propagandas braucienu uzsāks prezidenta Diema brāļa sieva Ngo Din Nu kundze.

Prezidents Diems Saigonā un Nu kundze Sav. Valstīs mēģina klausītājus pārliecināt, ka kā politiskā, tā reliģiskā krize Dienvidvjetnamā beigusies. Prezidents Diems Dienvidvjetnamas reliģiskās krīzes cēloni apvaino komūnistus, kas sadumpojuši budistus, ārzemju piedzīvojumu meklētājus un Rietumu presi, kas notikumus Dienvidvjetnamā atspoguļojusi gluži aplamā gaismā.

Optimistiski domājošie Diema un Nu kundzes tomēr ir noteiktā mazākumā. Lai pierādītu, ka prezidents runā nepatiesību, lai pierādītu, ka reliģiskās un līdz ar to Dienvidvjetnamas politiskās domstarpības vēl nebūt nav atrisinātas, pagājušās nedēļas nogalē Saigonā kāds budistu priesteris, pēc skaita sestais, izdarīja pašnāvību sadedzinoties. Cik zināms, Dienvidvjetnamā pastāv brālība ,kas visi apsolījušies atdot savas dzīvības kā zīmi pasaulei, ka budistu reliģiskās brīvības apspiešana nav beigusies.

Sav. Valstīs ar veselu sensāciju sākās Ngo Din Nu kundzes 3 nedēļu ilgā vizīte, kuŗu jau pašā sākumā Dienvidvjetnamā pasludināja par neoficiālu. Nu kundzei bija jāsastopas ar ārkārtīgi spēcīgu opoziciju — no neapstrīdamiem avotiem — viņas tēva Van Čonga, kas, nespēdams samierināties ar Diema ģimenes politiku, atkāpās no amata kā Dienvidvjetnamas sūtnis Vašing-

(Nobeigums 8. lpp.)

Daugavas Vanagu Ziemsvētku ziedojumu akcija šogad sākas 12. oktobrī.

LATVIJA AMERIKĀ

82. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 12. OKTOBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

● Gleznotājs Juris Soikans, kurš jau kopš pavasaŗa strādā Minsterē, tagad pilnīgi no Kaizerslauternas pārcēlies uz Minsteri. Viņa adrese, 44 Münster. / Westf., Bergstr. 21/22.

● Stokholmas leļļu teātris, kas līdz šim darbojās tikai kā entuziastu vaļas brīžu pūliņu rezultāts, saņēmis pilsētas atbalstu, un ar šo sezonu kļūst profesionāls. Starp nedaudzajiem algotajiem darbiniekiem tajā saistīta arī Zanza Līduma - Strunke, gleznotāja Niklāva Strunkes meita, kas kopš dažiem gadiem nodevusies leļļu teātŗa lietām.

● Starp šī rudens jaunajiem latviešu studentiem ir arī Andris Lapiņš, kas uzsāk psīcholoģijas studijas Bristoles augstskolā. Andris ar ļoti labām sekmēm beidzis skolu un studijām saņems stipendiju. Par viņa sekmēm jo sevišķi priecājas Latviešu mājas saime Almēlijā, jo Andris uzaudzis šīs mājas paspārnē, savas audžumātes gādībā.

● Brazilijā St. Paulo 77 g. vecumā miris limbažnieks Roberts Rudzītis, kas bija viens no tiem 15 latviešiem, kuŗus 1922. g. baptistu vadītāji sūtīja uz Braziliju izraudzīt vietu, kur varētu dibināt latviešu izceļotāju koloniju. Viņš izraudzījās tagadējo Vārpas koloniju un bija arī pirmais tās administrātors. Nodarbodamies ar tirdzniecību, R. Rudzītis vēlāk tika pie turības un 1943. g. pārcēlās uz St. Paulo pilsētu. 100 gadu vecumā Vārpas kolonijā mirusi Katrīna Ķempe, kas Brazilijā ieceļojusi no Ezeres pagasta 1923. g.

● Austrālijas latviešu ceturtajās rakstnieku dienās Melburnā piedalījās 22 autori un referenti, kas kādiem 700 klausītājiem sniedza daiļdarbus un referātus par literātūru. Referents — Spodris Klauverts apskatīja Žannas d'Arkas tēlu piecu autoru skatījumā. Baiba Metuzāle apskatīja M. Kovaļevskas romānus Posta puķe un Gauru gaiļi, un Biruta Šteinharde runāja par Veltas Sniķeres dzeju. Rakstnieku parādē savus darbus nolasīja Babete Blicava, Aina Neboisa, Ivars Lindbergs, Elga Leja, Ārija Balode, Pēteris Krūmiņš, Kārlis Reintāls, Mintauts Eglītis, Olga Auziņa, Velta Saulīte un Oļģerts Rozītis. Jāņa Sarmas, Osvalda Lāča, Eduarda Silkalna, Raita Birkmaņa, G. Pļavkalna un Kārļa Ābeles darbus nolasīja. Rakstnieku dienās pirmizrādi piedzīvoja arī Ernas Lēmanes luga Svētelis.

● Latviete Lilija O. Kļaviņa Pertā rakstot baletu Sirikita un Mimoza. Baletam ierosinājumu devusi Taizemes karaliene Sirikita, kas nesen ciemojās Austrālijā. Balets aptveršot trīs cēlienus un to šī gada beigās izrādīšot Pertā. L. Kļaviņa sarakstījusies ar Taizemes valdnieku pāri un nosūtījusi dažus baleta izvilkumus Taizemes karalim, kuŗš pats ir komponists, ir mūziķis būdams, jau atskaņojot jaunā baleta mūziku.

● Mineapoles tuvumā, ASV, 13. septembrī 85 mūža gadus nosvinēja sabiedriskā darbiniece un audzinātāja Frīda Olava. Viņa apprecējās ar mācītāju un redaktoru Vili Olavu un kopā nodibināja privātu skolu Rīgā. Kad vīru apcietināja par 1905. g. darbību, skolu vadīja Frīda Olava viena pati. Arī pēc vīra nāves 1917. g. Frīda Olava skolu vadīja viena. Vēlāk skola darbojās ar Viļa Olava komercskolas nosaukumu. Frīda Olava darbojās daudzās palīdzības organizācijās un viena izaudzināja divus dēlus.

PĀRDODAMAS FARMAS VASARNĪCĀM

VIENA — 48 AKRI ZEMES ar caurtekošu upi — Grand River. Ābeļdārzs. Šķūnis. Ļoti izdevīgi vasaras māju celšanai. Pilna cena $ 3.750,-, iemaksa — $ 1.750,-.

OTRA — 52 AKRI ZEMES ar caurtekošu upi — Grand River. Jauks jaunietādīts mežs gar upes krastu. Iespējas celt vasaras mājas vai arī ierīkot saimniecību. Pilna cena $ 3.500,-, iemaksa $ 1.750,-.

Šie īpašumi atrodas 70 jūdzes uz ziemeļrietumiem no Toronto, 1,5 jūdzes no 89. šosejas.

Zvanīt piektdienās
LE 2-9115, Toronto
N. Feodorovam.

VISĀ PASAULĒ

● Grieķijas karalis Pauls atlaidis parlamentu un izsludinājis jaunas vēlēšanas 3. novembrī.

● Brantfortā, Dienvidafrikā, atrasti jauni bagāti zelta slāņi.

● Bēgļi no Ķīnas stāsta, ka tur ir spaidu darbu nometnes, kas varot cienīgi sacensties ar Staļina ierīkotajām labošanas mītnēm.

● Divi mēnešus pēc nobēgšanas no krievu kuģa Kingslinas ostā, Konstantīns Šilkovs atklāja, „ko brīvība nozīmē". „Man un daudziem maniem draugiem komūnisms ir viens liels joks." Viņš pārbēdzis trūkuma dēļ. „Ja tev ir nauda, tu stāvi rindā un ceri, ka maizi un gaļu varbūt šo nedēļ kaut kur piegādās. Dzīvi Padomju Savienībā nevar vērtēt pēc tā, ko redz Maskavā vai Ļeņingradā. Uz laukiem ir daudz ļaunāk."

● Lenarts, jaunais čechoslovaku premjērs, atzinis, ka valsts saimniecībā esot milzīgi trūkumi.

● Oktobrī Asuānas dambja celšanā, Ēģiptē, krievu inženieru un techniķu skaits sasniegšot 1700.

● Italijas valdība izsludinājusi 5 punktu plānu cīņai ar cenu celšanos.

● Bez Francijā atklātā spiega, kas nodevis NATO noslēpumus Maskavai, izsekoti vēl vismaz desmit sīkāki.

Toronto Window MFG. Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

Pārdomas par baznīcas politiku

Mazāk nekā viena gada laikā mēs esam zaudējuši divas vadošas personības: mūsu garīgo tēvu archibīskapu Teodoru Grīnbergu un mūsu valsts ārkārtējo pilnvaru nesēju sūtni Kārli Zariņu. Abi šie vīri dzimuši viena gadsimta robežās, bet piederēja pie pilnīgi dažādiem Latvijas novadiem. Tie arī iemiesoja pilnīgi dažādas vēstures un pagātnes mantojumus, un viņu skatiens uz pasauli bija diezin vai līdzīgs uzbūves un ideoloģiskās ievirzes ziņā.

Archibīskaps ar savām ģimenes tradicijām un sakariem bija pieradis skatīties uz cilvēkiem, notikumiem un sasniegumiem Viduseiropas telpā bez svešuma un atstatuma izjūtas. Viss tas dabiski veicināja viņa sintētisko pieeju, kādēļ nest savas sūtības zizli nelikās viņam pārāk smags slogs, kad viņš nonāca izkliedes baznīcas vadītāja lomā. Archibīskaps līdz pašām beigām bija saglabājis garīgu možumu un apbrīnojamu pielāgošanās spēju reālajiem apstākļiem un savas sūtības jaunajiem aspektiem.

Abi vīri varēja pamatoties uz likuma un pilnvarojuma aktiem, kas bija radušies tai pašā Latvijas vēstures posmā — Latvijas brīvības laikā — vienā gadījumā tas bija Likums par evaņģēliski luterisko baznīcu (Lkr. 1934/245, VV. 1934/217), otrā gadījumā šī posma beigās — 1940. g. pavasarī — izdotās ārkārtējās pilnvaras valsts varas kontinuitātes idejas iemiesošanai. Abi šie akti radušies viena gaddesmita robežās.

Archibīskapu nenācās mudināt izveidot sekošanas kontinuitāti savam amatam. Varbūt viņa garīgais amats un lielā personīgā vientulība labvēlīgi veicināja vienkāršību un lietišķību, ar ko viņam izdevās to panākt. Viņa iedzimtā prasme sevi atstatīt personīgā plāksnē bija, liekas, vienreizēja dāvana, kas negaidītā kārtā nesa arī politiskus augļus, bet uzlika arī politiskus pienākumus viņa pēcniekiem, lai gan sākumā varēja pieņemt, ka šī sūtība būtībā ir nepolitiska.

Pirms trīsdesmit gadiem „baznīcas politika" bija tiešām jēdziens, ko, augstākais, mēdza piedēvēt Vatikānam un tad bieži pārprastā nozīmē, atsevišķo valstu nostājai pret atsevišķām denominācijām. Apstākļi visai skarbi mainījušies pa šiem gaddesmitiem. Tā īpaši vajāšanas, kuŗām bija padotas denominācijas un arī pašas reliģijas no dažu totālitāru varu puses, manāmi pavairojušas baznīcas institūciju sargātāju uzdevumus, kas sevišķi spilgti iztelcas izkliedes baznīcu gadījumos.

Tas savukārt pavēris ceļu iespējai, ka arī mazākām denominācijām var būt sava „baznīcas politika". Var pat teikt vēl vairāk: šādas politikas nepieciešamība ir tagad pastāvēšanas priekšnoteikums pašām baznīcām! Vesela virkne jaunu uzdevumu ir šādu denomināciju vadītāju priekšā, tiklab izveidojot savas attieksmes ar dažādām valstīm, kā arī darbojoties starpdenomināciju attiecību plāksnē, kā nu tas sanāksmēs vai citādu kopīgu uzdevumu īstenošanas laukā, un ne tikai teoloģiski. Tieši teoloģisko domstarpību lielais vairums uzliek par pienākumu rast izeju no tiem, nepazust neauglīgu teorētisku atkārtojumu labirintā.

Viss tas rada tiklab katram izkliedes mācītājam, kā arī mūsu baznīcas atbildīgajiem darbiniekiem veselu virkni jaunu [illegible] mūždien [illegible] attīstībai priekšā, kuŗi [illegible] pie 2 [illegible] pirms, ga- [illegible] jāsākas [illegible] neviens [illegible] un [illegible] nedrīkst apstāties pie savas denominācijas [illegible] aizstāvēšanas vien. Tai jābūt pievērstai [illegible], kas skaŗ [illegible] visā [illegible] tverts un statistiskos skaitļos izteikts, mūsu baznīcas aktīvo locekļu skaits ir tikai daļa no visu latviešu izkliedes kopskaita.

Jauni mērķi un jauni uzdevumi, kas no mūsu baznīcas politikas vadītājiem joprojām prasa tālredzību, [illegible] analizēti no [illegible], ka esam tikai maza denominācija izkliedē. Šai mūsu baznīcas politikai [illegible] vienīgi uz baznīcas institūcijām šaurākā nozīmē. Šie mērķi un uzdevumi pat nevar apstāties pie problēmas, kā plānot nākamām paaudzēm tuvākiem gaddesmitiem garīdznieku sagatavošanu, bet tiem jāaptver visas mūsu izkliedes kopas vispārējās izglītības un nākamo paaudžu audzināšana (un ne tikai reliģiskā laukā vien) un vesela virkne citu, mums neatliekami veicamu darbu, kas citos apstākļos piederētu valsts varai. Tagad atteikšanās kaut no dažiem no tiem nozīmētu rakt kapu mūsu nākotnei.

Labākā skolas izglītība visas pasaules mērogā ir mazākais, ko mēs varam mantojumā nodot tiem mūsu garīgiem vadītājiem, kas šobrīd vēl ir pirmskolas vecumā vai vēl nav pat dzimuši.

Tomēr ir tiešām laiks padomāt arī par viņiem, un šīs rūpes ieslēgt mūsu baznīcas politikā. Institūcijas, kas jau pastāv desmito gaddesmitu un sevī iemieso dzīvu eiropisku garu un tradicijas ar lielu pagātni un ar neatslābstošu vienotības un vienošanas garu un spēku, ir jāieplāno mūsu baznīcas politikas vadītājiem — un ne tikai viņu audzināšanas īstenošanas metos. Bet pāri tam arvien vēl stāvēs latviešu ģimenes un latviešu mātes loma nākamo paaudžu attīstības skatījumā!

Tagadējiem mācītājiem ar nekad neatslābstošu sparu un izdomu spēku jānāk tur talkā, lai šis mūsu audzināšanas avots ne tikai uzturētos spēcīgs un tīrs, kāds tas ir bijis gadsimtiem un turpinājis būt vietā un lietā arī pa šiem trimdas gaddesmitiem. Tam jābaŗojas ne tikai no pagātnes, bet arī no visa labā un cēlā tagadnē un nākotnē. Mūsu garīgais mantojums (es gribu atgādināt hernhūtiešu tradicijas Vidzemē!) ir tikai viens no elementiem, kam nākotnē nāktos veidot mūsu gribu augt ģimenes kultūras ziņā. Izkliedes apstākļi un imperātīvais sauciens, lai mūsu nākamās paaudzes izrādītos lietas koki un vīri vietā pilnā mērā, vai tas būtu mācītāja vai skolotāja amats, ko viņiem nāktos veikt, vai tas būtu zobārsts vai inženieris, agronoms vai žurnālists, dzejnieks vai gleznotājs, amatnieks vai filozofs, jurists vai ogļracis, — neatliekami liek mums lūkoties vēsturē vēl pēc citiem piemēriem, kad tikai vienotība un kopā tuŗēšanās un katra individa kvalificētais veikums izšķīra kādas izkliedes tautas pastāvēšanu gaddesmitos un gadsimteņos, un pat gadtūkstošos. Un te kā piemēri mūsu priekšā izceļas ne tikai senie jūdi, kuŗu vēsturē individuālisma pārvarēšanai un apvaldīšanai bija apmēram tāda pati loma, kāda tā drīkstētu būt arī pie mums, bet arī hugenoti, kuŗu ētiskā kultūra nav tik pārāk sveša un attāla mūsējai.

Baznīcas politikas izredzes veikt tiešām kaut ko paliekamu ir stipri atkarīgas no pārliecības spēka, ar kuŗu baznīca uzņemsies nest šo paplašināto uzdevumu slodzi Pēdējos gaddesmitos Dānijā novērotā attīstība norāda uz to, ka baznīcas mūzika, dzeja un sprediķu saturs vien nav pietiekami visas baznīcas institūcijas uzturēšanai un tālākai izveidošanai. Tikai roku rokā ar laicīgu un sociālu gādību par savas draudzes labklāšanos un augšanu mācītāji un draudzes darbinieki var cerēt uz savas baznīcas sūtības īstenojumu, sevišķi izkliedes tautas ikdienā un cīņā par savu vietu vēsturē.

Tad nebūtu mums jābīstas no tā, ko citi par mums šodien saka, un kādi ir tie spēki, kas mums stātos ceļā, un šodien jau taisās mūs draudzīgi pakļaut nevēlamiem ietekmējumiem no mūsu baznīcas un tautas ienaidnieku puses, paši izvairīdamies no patiesības atzīšanas un apliecināšanas visas pasaules foruma priekšā. Šodien bznīcas vairs nevar vērtēt pēc territoriāliem principiem, bet gan tas jādara pēc gara, un garam kalpot mums pilnīgi dota iespēja. Jo vairāk mums būtu tagad jāizveido sakari un jānodibina visās vietās un plāksnēs ciešāka koordinācija ar saviem baptistu, katoļu un pareizticīgiem tautas brāļiem. Ja vien mūsos pašos būs stipra griba atstatīties no sava individuālisma un patīgām iegribām, un īsta patiesības mīlestība, un ja vien mēs neliegsim mūsu baznīcai iespēju izveidot savu mums visiem derīgu polītiku ar tālu skatu nākotnē, tad gan pacelsimies pāri pašreizējiem vilšanās gadiem un mūsu pašu mazdūšībai un mazticībai.

Juris Grinbergs

IZDARA
APMETUMA
DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

DEJU
STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
★ FOKSTROTU
★ LĒNO VALSI
★ VALSI
★ TANGO
RUMBA CHA-CHA-CHA.
JIVE, MAMBO, SAMBA,
BOSSA NOVA.
PRIVĀTSTUNDAS
Mērenas cenas.
PIETEIKŠANĀS UN IZZIŅA
KATRĀ LAIKĀ.

Pāvils Gruzna †

DĒLS

II

„Paldies, dēls! Tas man pirmais ieņēmumu postenis pēc tam, kad savus lauku īpašumus esmu likvidējis un vispār dzīvoju no kapitāla renšu savdabīgās pensijas . . ."

„Ak, likvidēts! Tas labi. Tagad vispār ieteicams visu kustamo, arī nekustamo likvidēt. Jo jums arī varbūt drīz pavēlēs no šejienes izkustēties. Tad ieteicu paklausīt un arī likvidēties."

„Labi," piekrita vecais, tas jau tev labāk jaušams."

„Mana jauda jau nu ir diplomātiskas totālpretestības jauda. Bet aktīvā zona te var visādi mainīties, pārmesties no vienas vietas uz otru."

„Vai jums te kāds speciāluzdevums?" es uzdrošinājos ievaicāties.

„Tā ir dilemma, un atbilde būtu: „jā" un „nē". Saprotiet, kā gribat. Kas attiecas uz maniem līdzekļiem, tad paskaidrošu, lai nebūtu aizdomu: starptautisks spiegs neesmu, tas būtu zem mana goda. Interesējos tā privāti tikai par divām trim „grand" personām Eiropā. Mana branša — eksperts lielos mākslas priekšmetos un darījumos ar tiem. Esmu arī klubu draugs, kur biržas vietā tagad uz spēles apgrozas brīvie privātie kapitāli, jo viņiem nav stabilas vietas. Esmu visur un nekur. Mans uzvārds un dokumenti pagaidām kosmopolītiski. Esmu starptautiskās pretestības unijas diplomātiskais loceklis. Mūsu mērķi grandiozi . . ."

„Bet mūsu krāsas jūsu ceļa spieķi . . . " iesmējos es.

„Vajadzības gadījumā tās var būt arī bijušās austriešu krāsas . . ."

„Tā teikt, daltonisms un chameleonisms planetāros apmēros . . . " gribēju iebilst tā pa jokam.

Bet viņš jau cēlās uz iešanu un atvadījās.

„Papa, jūs apmeklēt nevarēšu. Man šovakar vai rīta agrumā no šejienes uz nezināmu laiku jāaizlido. Mani nemeklējiet. Jūs jau es atradīšu. Trīs norunātās adreses ārzemēs paliek tās pašas pagaidām. Alternatīvi atvadoties, teikšu: uz atkalredzēšanos!"

Un viņš, jau apvilcis pelēko smalko cimdu, mums sniedza tāpat bezjūtīgi un ļengani mazvērīgi tagad savu labo roku cimdā, pie kuŗa es tikko pieskāros.

Vecais gribēja vēl viņu aizturēt. Bet tas bija velti. Velti arī tāpēc, ka ārā pēkšņi atskanēja drausmais trauksmes signāls, kas paretam brīdināja pilsētu no gaisa uzbrukumiem. Visi kafejnīcā sakustējās kā izjauktā skudru pūznī un metās laukā. Mēs samaksu par rūgto kafiju nometām uz galda un izskrējām uz ielas. Te redzējām, kā uz stūŗa Saša iekāpa pelēkā limuzīnā un, pat atpakaļ neatskatījies, aizjoņoja.

Velti vecais it kā tiecās vēl viņu teciņiem panākt un varbūt vēl uzrunāt.

Mēs paglābāmies pāri ielai tuvākajā Iekšrīgas patvertnē. Te vecais man piesolīja daļu saņemtās valūtas pagaidu izpalīdzībai; ja citādi ne, tad kaut pret vekseli.

Es jau nu sapratu šo draudzības žestu no vecā puses, bet mani kaut kas neapzinīgi no šī soļa atturēja, sak, diezin kas tā par naudu, kādas diplomātijas ceļā tā iegūta, un es kategoriski atsacījos.

„Es vēlējos izpalīdzēt jums pa draugam," ņēma ļaunā vecais, — „bet jūs to negribat saprast, ko savukārt atsakos saprast es . . ."

„Gan jau iztikšu tāpat, un lai jūsu sirsnīgais piedāvājums paliek pagaidām rezervē līdz kādam tiešām spaidīgam bezizejas momentam, kuŗā es uzdrošināšos izmantot jūsu dēla un jūsu paša cēlo džentlmenismu."

Un tā mēs trauksmes atsaukšanas gluži nomierināti braucām mājās un šķīrāmies. Un man bija aizpildīts viss vakars, pārdomājot mājās šo dīvaino iepazīšanos ar mana kaimiņa dīvaino dēlu. Tas bija atzīmējams gadījums. Viņa īsais, aprautais minējums par maskētu piedalīšanos šinī chaotiskā pasaules kaŗā likā daudz ko pārdomāt. Vai šis moderno laiku izdzimums, kas tēvu acīm redzot skaitīja par savu kalpu, par darba zirgu, arī bija kādreiz pats kaut ko mīlējis, par kaut ko jūsmojis, kaut kam uzupurējies, kaut kam ticējis? Varbūt Aleksandrs Nika mūs tikai maldināja, tukši fantazēdams par saviem noslēpumainajiem uzdevumiem un savu gaitu alternatīvām?

Negribētos tā domāt. Un tā prātodams, es pats aizsapņojos...

Bet tad jau pēc pusnakts mani uzmodināja strauja, neatlaidīga zvanīšana. Piesteidzos pie aparāta. Kas ir?

Runāja vecais Nika uztraukti, maz saprotami . . .

„Lūdzu, dodiet padomu, ko lai daru? No nezināmas vietas man tikko piezvanīja mans Saša, lai es to man dienā iedoto valūtu tūlīt nogādājot ar diviem uzticības vīriem viņam atpakaļ . . . Tas ir, lai tos desmit tūkstošus latu aizdodot viņam līdz rītdienai pulksten desmitiem, kad es to visu atkal saņemšot pilnā summā . . . Patlaban nakts un tie divi vīri, kādi vācu virsnieki, jau ir atbraukuši pie manis, sēž un gaida. Ko lai daru?"

Mazliet padomājis, es atbildēju:

„Kad tik tā nav mistifikācija, izspiešanas mēģinājums . . ."

„Tas nav domājams. Es taču sava dēla balsi pazīstu. Tie divi kungi ļoti solidi, nav piedzēruši, un uzrādīja man Sašas rakstītu zīmi . . . Varbūt jūs tūdaļ atnāktu pie manis, neraugoties uz nakts laiku, lai būtu par liecinieku šim savādajam gadījumam? Man vienam tā drausmi, un nesaprotama visa šī lieta, arī tāda kā aizdomīga . . . Lūdzu, lūdzu, ja jūs to varētu . . ."

„Kategoriski atsakos!" es atbildēju. „Mans padoms ir — nekā viņiem līdz rītam nedodiet un sūtiet viņus ratā. Bet rīt pēc naudas lai atbrauc pats jūsu Saša . . . Tas ir viss."

„Nē, tā nekādi nav iespējams. Tur ir kāds svarīgs starpgadījums . . ."

„Kas par svarīgu starpgadījumu?! Kaut kur nakts klubā iet vaļā spoža bakara spēle uz augstām summām, un jūsu dēlam ievajadzējās naudas līdzekļu pastiprinājuma. Te visa tā diplomātiskā gudrība."

„Iespējams, par nožēlu, arī tas . . . Bet sakait, ko lai daru? Atteikt nav iespējams."

„Nu tad uzņemieties zināmu risku un ejiet tiem uzticības vīriem līdzi, vai viņi to grib, vai negrib. Sak, citādi naudas nebūs . . ."

„Paldies! Varbūt tā tiešām labāk. Atvainojiet, ka jūs iztraucēju, jo laikam jau gulējāt. Ar labu nakti!"

Un viņš nolika klausuli. Es tāpat. Līdz rītam es vairs nevarēju aizmigt. Viss tas man likās neizprotami. Kas tas par cilvēku, tas viņa dievināmais dēls? Kādu pārcilvēku viņš spēlēja sava vecā, cienījamā tēva, šī sirmā goda vīra priekšā?

Otrā dienā ap pusdienas laiku telefonēju vecajam Nikam ar nolūku uzzināt, kā norisinājies pagājušās nakts piedzīvojums?

Un no kā es zemapziņā biju baidījies, bija noticis: vecais Nika man neatbildēja, bet viņa dzīvokļa saimniece, ziņodama, ka šorīt ieradies viņa dēls, pelēks džentlmenis, steigā paķēris vecā nelielo bagāžu un paziņojis, ka viņi abi aizlidojot uz Vāciju . . .

Devos uz Spilves aerodromu, kur ar pūlēm un nepatikšanām no kādas latvietes, lidostas biroja apkalpotājas, uzzināju, ka pirms dažām stundām līdz ar citiem tiešām aizlidojuši no Rīgas arī kāds sirms kungs kopā ar pelēki tērpušos, tādu savādu, jaunāku pavadoni, kas sarunājušies savā starpā latviski. Jaunākais bijis ar bārdiņu, ko viņa labi novērojusi, uzturēdamās dežūrtelpās pie biroja. Nebija vairs šaubu. Vecais Nika kaut kādu nezināmu iemeslu dēļ bija aizvests, no manis pat neatvadījies. Laimīgu ceļu! Tā es viņiem novēlēju.

Pēc tam krāvās virsū viens otram jauni notikumi, nāca arī tas, ko mēs rīdzinieki nevarējām pat ne iedomāties: mūs izdzina no mūsu Latvijas.

Jāsadrebas atceroties, kā tas viss norisa, un labāk to nepieminēt kā ļaunu sapni.

Kad atžirgu kādā Vācijas ziemeļprovincē, turpat uz Dānijas robežas, tad arī lielais, nejēdzīgais kaŗš virs drupām bija izkūpējis. Un no tiem Eiropas trim lielajiem, par kuŗiem teicās interesējoties arī dēkainais, pelēkais diplomāts — Nika, kādi divi laikam bija aizgājuši līdz ar citiem neskaitāmiem bojā! Vecā Nikas necerēju vairs redzēt, nedz kaut ko uzzināt par viņa dēla kļūmēm un likteņiem. Sirds veldzes un mierinājuma meklēdams, aizkūlos 1946. g. vasarā uz kādiem trimdas apgabala latvju kopīgiem dziesmu svētkiem, lai tur apraudātu kā pie Bābeles upēm mūsu slaveno, dziesmoto pagātni. Bija svinīgi un jauki. Tūkstošu svētku viesu vidū jutos it kā atdzimstam, kaut puteklītis tur biju. Vecs un jau sava lidojuma beigu posmā — puteklītis.

Bet tavu brīnumu! Ļaužu drūzmā uzdūros otram tādam pašam puteklītim: vecajam Nikam, kuŗš jau bija ne vairs sirms, bet gluži balts puteklītis, kā sniega pārsla siena laika tveicē . . .

Aplūkodami viens otru, mēs stāvējām kā mēmi. Vai no veļu valsts abi atgriezušies? Tur neredzējušies un te satikušies. Dīvaini! Tas esot liktenis . . .

Apkampāmies. Viņa acis bija miklas kā nosvīdušas brilles. Un viņš tās izberzēja, lai mani saskatītu pilnīgi.

„Tas pats jau esi, draugs! Un, jādomā, uz mani par toreizējo vairs nedusmo. Toreiz bija jāaizbrauc bez atvadām."

„Protams, ka nē. Tas viss jau gandrīz aizmirsies. Nākušas jaunas rūpes. Tās aizskalo vecās."

„Man jau tās galvenās rūpes vairs nav. Esmu viens tāpat kā tu. Atklīdu šurpu, mānīdams sevi, sak, varbūt es viņu te ļaužu vidū ieraudzīšu. Viņš tomēr man te parādīsies. Te viņam vajadzēja būt, ja ne miesā, tad garā . . . "

„Dēlam?! Kur viņš?"

„Apcietināja. Nobeidza, pat nezinu, kad un kur. Nav vairs. Pagalam! Tad nu maldos viens."

Vecais Nika sabruka solā. Es apsēdos blakus, saņēmis viņa drebošās rokas savējās.

Tur puķota ļaužu druva šūpoja sevī vārpas un ziedus, priekā viss līgoja, un piecpadsmit koŗi, karogiem plīvojot, ievadīja dziesmu dienu. Vecais Nika bija te, lai dziesmu līksmā izraudātu savas sāpes:

„Lai viņš bija pelēks un nejūtīgs kā laukakmens, tomēr tas bija reiz mans lepnums, mans dēls!"

Darbs latvie

REŽISORES M. VALTERES - EINBER

Režisore Millija Valtere - Einberga.

Jānis Vesels

Dieva pajun

TEIKSMA

Gara KULTURAI

Darbs latviešu teātrim

REŽISORES M. VALTERES - EINBERGAS 60 MŪŽA GADU ATCERE.

Liekas tikai nesen, pirms pāris gadiem Milvoku DV saime atzīmēja režisores Millijas Valteres - Einbergas 50 mūža gadus, bet kalendārs rāda, ka no tā brīža jau pagājuši veseli desmit gadi — neatlaidības, grūtību un dižu panākumu bagāti gadi. Ja toreiz M. Valteres - Einbergas vārds teātra pasaulē sāka iezīmēties kā ļoti nopietns un vērā liekams, tad šodien tam ASV latviešu teātra mākslā jau pilnīgi paliekoša vieta, un ja kādreiz tiks rakstīta mūsu teātra vēsture, tad viņas vārds tur ieņems redzamu vietu. Divpadsmit gadus rež. M. V. - E. uzticīgi sagājusi un audzinājusi DV teātri ne tikai Milvokos, bet iepriecinājusi ar savām izrādēm gan tuvas un tālākas latviešu kolonijas ASV.

Par panākumiem vislabāko liecību nodod rež. M. V. - E. iestudētās un vairākkārt uzvestās lugas: M. Zīverta „Cilvēks grib dzīvot", R. Blaumaņa „Ugunī", A. Brigaderes „Kad sievas spēkojas", E. Vulfa „Svētki Skangalē", R. Blaumaņa „Trīnes grēki", R. Blaumaņa „Ļaunais gars", A. Alunāna „Seši mazi bundzinieki", J. Lejiņa „Skabarga sirdī" un neaizmirstamais lieluzvedums J. Raiņa „Pūt, vējiņi", ar kuŗu ansamblis uzstājās Indianapoles Dziesmu svētkos un DV dienās Milvokos, kā arī citi iestudējumi.

Režisorei M. V. - E. vislielākā atzinība pienākas par nerimtīgo darbu jaunatnes ansamblī. Tādi uzvedumi kā A. Brigaderes pasaku lugas „Sprīdītis", „Maija un Paija" un „Karalis Brusubārda" prasa no vadītāja maksimālo, un pie tādiem darbiem var ķerties tikai tāds, kam kalpošana īstai mākslai ir sirdslieta. M. V. - E. to uzdrīkstējās un uzvarēja. Latvietības vārdā viņa trimdā izaugušai jaunatnei pavēra mūsu gara bagātības apcirkņus, un jaunatne viņai uzgavilēja. Šis darbs kopā ar jaunatni pašreizējos apstākļos ir vērtējams sevišķi augsti.

Drāmatisko izglītību rež. M. V. – E. smēlusies Zeltmata drāmatiskos kursos Rīgā. No 1926. g. līdz 1937. g. jubilāre darbojās Valmieras latviešu teātrī, bet vasarās apmācīja lauku teātra trupas, tur gūdama pirmo pieredzi režijā. 1937. g. viņu izrauga par aizsargu stāba režisori, un ar šo brīdi viņai radās ciešs kontakts ar teātra entuziastiem daudzos Latvijas apgabalos. Boļševikiem ienākot, iemīļotais darbs jāpārtrauc, un ilgāku laiku M. V. - E. stāv nomaļus, līdz beidzot 1941. g. iekļūst Jelgavas teātrī, no kuŗa viņa tajā pašā gadā pāriet uz Liepājas operas un drāmas teātri, kas arī ir viņas beidzamais darba lauks dzimtenē.

Arī trimdā, tiklīdz kaujas troksnis aprimis, M. V. - E. vāc kopā teātra ļaudis un visai trūcīgos apstākļos Altgarges nometnē un vēlāk Lībekā organizē latviešu teātri. Pēdējais izveidojas par krietnu teātri, kas iepriecina ne tikai angļu zonas tautiešus, bet arī tālo un lielo nometņu latviešus amerikāņu zonā. Lībekā rež. M. V. - E. vada režijas, spēlē līdzi un no 1947. g. rudens līdz teātra likvidācijai ir teātra valdes priekšsēde. Šo grūto, bet pašaizliedzības pārpilno laiku jubilāre atceras kā skaistāko un zīmīgāko darba posmu savā mākslinieces ceļā.

Nonākot ASV un apmetoties Milvokos, M. V. - E. aizrautīgi metas iemīļotā darbā. DV apvienībai laimējās mākslinieci piesaistīt savai organizācijai. Viens iestudējums seko otram. Izrādes, braucieni uz kaimiņu zemēm, un abi jaunie teātri — pieaugušo un jaunatnes ansamblis — strādā blakus aizrautīgi, un dzinējspēks ir rež. M. V. - E.

12 gados iestudētas 14 lugas un sniegtas 19 izrādes pašu mājās un 20 viesizrādes kaimiņu pagastos. Lugu iestudēšanai veltīti 862 mēģinājumi, caurmērā 3 stundas katrā. Ja vēl pieskaita laiku, kas pavadīts, kostīmus gatavojot, dekorācijas projektējot un skatuves iekārtas iekārtojot, tad sanāk daudz darba stundu, ko jubilāre veltījusi latviešu teātrim trimdā.

(Nobeigums 8. lpp.)

Režisore Millija Valtere - Einberga.

Valentīns Pelēcis

ATSPULGS LEDŪ

Zinu, kādā naktī
mēness atspulgs
būs atkal iesalis ezera ledū.

Bet es vairs neapstāšos,
nemēģināšu uzlikt siltu plaukstu,
domādams — Miļo.

Iešu tikai tālāk,
kā ko pazudušu meklēdams,
lāgā nezinādams.

Varbūt, ka sāks snigt,
celsies putenis
ar skaudri baltu austreni?

Tad tomēr atgriezīšos,
novilkšu pēdējo kreklu,
uzklāšu atspulgam — ledū.

Tēlnieka Miķeļa Geistauta veidotā Knuta Lesiņa biste.

KNUTA LESIŅA KOMĒDIJAS VĀJUMA SPĒKS PIRMIZRĀDE MINEAPOLĒ

Pēc tam, kad mineapolieši vienu pēc otras ar nelielu laika atstarpi bija skatījuši divas viesizrādes — Anšlava Eglīša „Cilvēks grib spēlēt" Losandželosas latviešu teātra un Teodora Zeltiņa „Vilks Rīgā" — Amerikas latviešu teātra Vašingtonas ansambļa uzvedumā, abas lieliskā dekoratīvā ietērpā, spēlējot lieliskiem profesionāļiem aktieŗiem, — mūsu vietējiem skatuves mākslas amatieŗiem bija vajadzīga liela uzdrīkstēšanās nākt klajā ar savu izrādi! Bet uzdrīkstēties esot skaisti. Un, kalpojot mākslai, nekāda piepūle nedrīkstētu būt par grūtu, nekādi upuŗi par lieliem!

Knuta Lesiņa komēdijas „Vājuma spēks" iestudēšanu Andra Valdmaņa režijā bija uzņēmusies Daugavas Vanagu apvienības Minesotā Teātra kopa.

Komēdijā darbojas 5 personas: Artis Raipals, bibliotēkārs, Edgars Ozols, viņa brālēns, architekts, Apolonija Ozola, Edgara māte, namīpašniece, Alfa Skaidrupe, modes un mākslas salona īpašniece, Tonijs Bungarts - Ronriko, dīvainis un mākslinieks, Raita, bibliotēkas darbiniece.

Pirmais cēliens sākas ar Raipaļa filozofēšanu: „Pasaule ir rotaļa, pasaule ir veids, kā kaut ko iegūt, neiegūstot itin nekā. Katra mīlestība ir rotaļa ar šķiŗtumu. Pasaule uzbuŗ jaunos, kas tāpat kļūs veci. Dažas patiesības pastāv tikai šīs maiņas dēļ." — Šīs filozofijas ļogatā tad nu risinās komēdijas darbība. Ikviens šajā „rotaļu" virpulī cenšas iegūt kaut ko priekš sevis. Architekts Ozols, kas, piemēram, apgalvo, ka sievietes netic viena otrai ne par mēles galiņa tiesu, tomēr katrā izdevīgākā brīdī cenšas tuvināties kādai no šīm sievietēm. Šajā sakarā viņa mātei Apolonijai jāizlieto visi sievišķības mākas avoti, lai pasargātu savu Edgariņu no krišanas negodā. Un tas nemaz nav tik viegli izdarāms, jo pat dāmu medniekam Edgariņam jāatzīstas, ka nav vēl vienai vieta uz krēsla atdzisusi, kad otra, tur iesēzdamās, jau apruņā pirmo...

Otrā cēlienā darbojošās personas ir Tonijs, bītņiks un gleznotājs, kuŗam nav darba, bet ir dažas idejas, un kuŗš, tēlodams gleznotāju, iecerējis nopelnīt vairāk nekā gleznodams. Tonijs domā, ka viņa mākslas virziena nosaukums pagaidām neesot izveidojies, bet tas varētu būt fortūnisms jeb ekspresionistiskais fortūnisms, t. i., viss, kas rodas uz labu laimi. — Nākamā aiz Tonija ir šķirtene Alfa, neesoša modes salona īpašniece, kuŗai ar pirmā vīra pielaikošanu nav palaimējies. Lai izkļūtu no šķirtenes ostas, viņa cenšas par savu otro vīru pielaikot bibliotēkāru Raipalu. Kad Raipals izsaka izbrīnu, kādēļ vispār kāds viņu mīlot, Alfa viņam atbild: „Katra mīl savu muļķi, bet ja sievietes mīlētu tikai izcilākos, pasaule būtu sen apstājusies." Beigās Alfa ar Arti apprecas. Ar viltu izdomātais salons tiek likvidēts. Tonijs saņem prēmiju par gleznu un aizbrauc uz Romu. Apolonija apmierināta, ka Edgariņš paglābts no negoda . . . Tātad katrs šajā spēlē kaut ko ieguvis, arī šķietami nekā neieguvušais Edgars, jo pagaidām nav pazaudējis savu personisko brīvību, neiegūdams Alfu.

Viss šajā lugā norisinās tā, kā tam jānorisinās lugas autora nospraustos ietvaros. Šajā sakarā nāk prātā Knuta Lesiņa jau pirms daudz gadiem izteiktās domas: „Daiļliterātūras darbu panākumi vairāk balstās paņēmienā rādīt lasītājiem (šajā gadījumā — skatītājiem) cilvēkus, kāds viņš pats nav, bet varbūt vēlētos vai varētu kļūt, vai arī sagriežot šo attēlu humora un satiras spogulī tā, ka lasītājs (resp. skatītājs) nejūt, ka smietos par viņu, bet it kā par kādu citu."

Gadu tecējumā esam vairākkārt varējuši vērot, ka Lesiņam tīk pasmieties par lietām un cilvēkiem, rakstot asprātīgas humoreskas. Arī viņa komēdijā „Vājuma spēks" sastopamies ar šīm atjautībām un humoru. Visa šī luga vairāk iztēles radīta nekā dibināta uz dzīves reālitātēm, bet reālās dzīves tieša attēlošana nemaz nav mākslinieka uzdevums. Mākslinieks mums rāda tikai šīs reālitātes atveidu, un pie tam tādu, kādu to iztēlojies savā fantazijā. Īstenībā Knuts Lesiņš arī savā fantazijā (šo lugu sacerot) nostājies uz reālitātes pamatiem, par ko liecina dažu šajā komēdijā skatītu personu tīri laikmetīgās izdarības.

Knuts Lesiņš te nerīkojas ar parastajiem sarunu dialogiem, bet zibina īsas, aforismiem līdzīgas sentences un replikas. Arī lugā darbojošās personas pa lielākai daļai radušās autora iztēlē. Tas, protams, arī no tēlotājiem prasa pavisam citu pieeju nekā, piemēram, Blaumaņa komēdijās. Īsi aprautie, bet zibenīgie dialogi aktierim jāpārvalda līdz pēdējai niansei. Tas pats sakāms arī par mīmikas spēli un mēmajām kustībām, jo šajā komēdijā, sevišķi tās pirmajā cēlienā, darbība ļoti ierobežota. Šiem fantazijā radītiem tēliem un autora īpatai vārdu un teikumu uzbūves spēlei tad nu vajadzēja parādīties arī uz skatuves perfektā režijas slīpējumā un saskaņotībā, lai izrādei piešķirtu vajadzīgo māksliniecisko efektu. Tēlotāji savas lomas bija iestudējuši ļoti rūpīgi, bet ar visu to izrādē īsti neatplaiksnījās tā dzirkstele, kas skatītājiem zālē liek pacelties līdz tēlotājiem rampas gaismā. Te gan piezīmējams, ka salonkomēdijas stils, kādā K. Lesiņš uzrakstījis „Vājuma spēku", bieži vien izrādās pārlieku „ciets rieksts" amatieŗiem. Komēdija tādos gadījumos zaudē savu īsto seju. Tā, piemēram, dīvainis Ronriko uz skatuves parādījās pārlieku solīds, bez jebkādām dīvainībām. Varbūt šajā lomā labāk būtu iederējies Jānis Zvaners, kuŗam komiķa talants, tā sakot, iedzimts.

Komiskais elements arī salonkomēdijā pienācīgi jāizceļ, citādi komēdija pārvēršas par vienkāršu skatu lugu. Tāpat architekts Edgars Ozols pienācīgi neizmantoja viņa lomai piešķirtās komiskās dzirksts uzliesmojumu. Šķiet, izrādei bija nepieciešams arī straujāks temps, tas dod iespēju attiecīgās situācijās vieglāki izraisīt vajadzīgo eksploziju. Bez šīs eksplozijas jeb komisma izraisīšanas skatītājiem zālē jāgaŗlaikojas.

Lugas galveno lomu Arti Raipalu tēloja pats režisors Andris Valdmanis; architektu Edgaru Ozolu — Arvīds Eglītis; namīpašnieci Apoloniju — Natālija Videniece; modes un mākslas salona īpašnieci Alfu Skaidrupi — Melita Stūrniece; dīvaini - mākslinieku Ronriko — Vilis Vijums; bibliotēkas darbinieci Raitu — Elza Ādamsone. Dekorātīvo ietērpu šai lugai bija gatavojis gleznotājs Jānis Skujiņš; skatuves meistars bija Emīls Rozenbergs; sufliere — Marija Bloma; izrādes vadītājs — Roberts Grudulis.

Komēdijas „Vājuma spēks" pirmizrāde notika Mineapolē 5. oktobrī, tā bija veltīta Knuta Lesiņa rakstniecības darbības 35 gadu atcerei. Prologu šai pirmizrādei bija sacerējis dzejnieks Valentīns Pelēcis, to nolasīja Jānis Melbārdis, DV teātra administrātors.

Jubilejas izrādes beigās autoru Knutu Lesiņu un viņa kundzi izsauca uz skatuves, apveltot ziedu veltēm un dāvanām. K. Lesiņa draugu un cienītāju pulks viņam pasniedza viņa portretu - bisti, tēlnieka Miķeļa Geistauta veidotu. DV apvienības Minesotā dubultkvartets „Latvis" sveica jubilāru ar divām dziesmām. Bija daudz personīgu un rakstveida apsveikumu. Beigās pats jubilārs rezignēti pateicās visiem suminātājiem un izrādes apmeklētājiem par viņam pasniegto „spēka dzērienu", lai veiktu grūto trimdkopību. — Arī režisors un visi tēlotāji saņēma ziedu veltes.

Edvarts Tūters.

Jānis Veselis

Dieva pajumte

TEIKSMA

Modris Daiga bija izstaigājis kaŗa laikā tālus ceļus, mazgādamies savos sviedros, asinīs, nogurumā. Svešā tauta, kas ar varu dzina latvjus projām no viņu zemes, neļāva arī viņam ne apstāties, nedz atelpot. Viņš bija nodzīts kā suns pa putekļos saberztajiem lielceļiem, lienot pa krūmiem, biezokņiem, grāvjiem. Spīdēja tikai zilās acis iedegušajā sejā, meklēdamas kādu patvērumu, bet patvēruma nebija. Savā īsajā, jaunajā mūžā viņš nevienu nebija nīdis, taču tagad kā biedi cēlās visās pusēs ienaidnieki, pat tie, kas bija uzmetušies par draugiem, laupīja viņa zemi, vajāja viņa tautu. Latvieši cīnījās, taču ne viņu kaujas spars bija vajadzīgs, bet tas, lai viņus iznīcinātu, lai viņu vairs nebūtu. Viņš redzēja krītam sev blakus Ilgvaru Brīnuzēnu, ar ko bija sēdējis kopā uz skolas sola, pārspriedis jauno dzeju, prātniecisko, starptautisko, bet kas tagad, lodes ķerts, saļima dobē, gaiši sārta asins strūkla notecēja pa smalko gareno seju, viņa nebija vairs, tas bija tā, it kā pēkšņi izdzistu visi vārdi, ko viņš vēl būtu varējis teikt, noslāptu visas nedomātās domas, visi glāsti, mīlums, piemiņas. Aizgāja daudzi vēl pēc viņa: jautrais latgalietis Aloizs Bulis, kas pazuda tūkstoš ložu bumbas drausmīgajā vaimanājošā miglā, virsnieks sēlis Cauņāns, kuŗa slaiko, sajozto stāvu saplosīja tanka granāta, labais Čukuls, kas ielenkts bija cīnījies, līdz atrasts cauršauts. Daudzi bija tā aizgājuši, biedri ap Daigu bija vairākkārt pārmainījušies, jaunas sejas nākušas, atkal nozudušas, lai tikai kāds krustiņš svešā laukā liecinātu par neizdzīvotu mūžu, par latviešu dvēseli, ko Dieva dēli bija aiznesuši Aizsaules pagalmos. Tam Daiga nešaubīgi ticēja, jo naktīs pēc kaujām savādas spīdošas būtnes lidoja gaisā gar viņa nogurušajām acīm, kamēr asinis dunēdamaas alka kaut mazu cerību, dvēsele pieķērās stāstiem, notikumiem, domām, ko pati radījusi, lai neizgaistu.

Neminamas varas tiešām likās viņu sargājam, jo viņš izgāja visām ugunīm cauri neskarts, tikai vēl vairāk norūdījies, gaisa upēs mazgāts, saulē kaltēts brūns, skanīgs dvēselē, veikls, sīksts. Taču viņš manīja, ka arī viņa augums sāk grīļoties, ka viņa dzīslas vairs neklausa. Reizēm gaŗos pārgājienos nepasakāma mēma, salda dziņa vilka apsēsties, neceltties vairs, lai nāk kas nākdams, lai sabrauc kā smilgu smagie kaujas rati. Viņš atcerējās māti, tēvu, pieminēja Guitānu Gunu — ziedaino meiteni, ar ko viņš bija dejojis pēdējo deju. Vienreiz viņi bija saklāvušies īsā apskāvienā; nekādu solījumu, nekādu mīlestības vārdu, tikai nerātnu sarkanu lūpu pieskaršanās, kas apdedzināja. Viņš domās atvadījās no viņas, no tēva, no mātes, jo saldā vilcēja dziņa nemitīgi runāja: izdzēs, aizpūt, aizmirsti. Locekļi runāja: mēs vairs nevaram, mēs vairs nespējam. Topi kluss, topi mēms. Zeme silta, mīksta. Mīļas rokas tevi šūpos — nesīs — aizlidos. Dieva pagalmos.

Šādos vājuma brīžos vecākais Pēteris Irbītis viņu ņēma pie rokas, sapurināja ,vilka līdz. Neesot latvieša cienīgi tā palaisties, kapā varēšot gulēt. Atkal viņi soļoja, kamēr visapkārt dunēja šāvieni. Pēdējā nometne viņiem bija Sēlpils novadā, Daugavas krastā, kur Staburags raudāja savas pārlaicīgās asaras. Piekalnē, vecainē starp sīkiem krūmiem, pelēkiem laukakmeņiem viņi nogūlās Uznāca zvaigžņu pilna nakts. Daiga izgāja uz krasta. Dziļajā lejā plūda tumšā upe; noliecoties tās līmenis atvizēja sudrabaini, izplūda no tumsas, ieplūda tumsā. Veļu Daugava . . . Daigam likās, ka pa to aizplūst viņa kritušo biedru augumi, rēgojas galvas, pavīd plecī, roku pirksti tik dīvaini asi, skaidri, ka bail paliek, it kā tie sniegtos pēc viņa. Taču nav ne mājiena, nedz vaida, nedz kliedziena. Daugaviņa, melnacīte, maigi aiznesa latvju mātes lolojumus no visām vietām, kur viņi saļima, nesavtīgi ticēdami augstākai pasaules taisnībai. Cik daudz viņu bija! Daugavas ūdens kļuva biezs no viņiem, viņi stūmās, grūdās cits uz cita, slējās stāvu kā pludināmi koki straumē. Daugava urdzēja, dzirkstīja melni sarkaniem viļņiem, kad gaŗām peldēja cita aiz citas melnās veļu laivas kā neskaitāmu kaŗapulku gājiens uz Aizsauli. Daiga vairs neskatīja viņu sejas: tā bija latvju tauta, zēni, jaunekļi, kas tur aizpeldēja.

Atstātās mājās kā sēļu, tā vidzemnieku krastā sāka gaudot pamestie suņi. Sajuzdami aizbraucam gaŗām savus saimniekus, viņi priecīgi iesmilkstējās, bet smilkstieni atkal pārgāja gaŗi vilktās dzīvnieku raudās, sajūtot aizdabisko notikumu. Tad Daiga redzēja Daugavas līmeni atkal skaidrojamies, tikai reta galva, ēnu pilna melna laiva vēl papeldēja gaŗām. Suņi vairs negaudoja, bet rēja nikni, sirdīgi, it kā viņu mājās lauztos zaglis vai laupītājs. Vidzemes krasts atdzīvojās: starmešu šķēpi krustodamies šķēla debesis, meklējās, taustījās gar mākoņiem. Lielgabali iedunējās dobji, it kā kalna milzis pamostos, bārdamies par traucējumu. Arī šai pusē izcēlās kņada aiz latviešu līnijām: spalgi šāvieni sakusa nepārtrauktā sprakšķēšanā. Bet Daiga vēl nekustējās no savas vietas uz Daugavas krasta, jo visi trokšņi viņam likās vēl parādības no aizdabiskās pasaules, ko tikko skatījušas viņa acis brīnumu gaidās. Burvība vēl apņēma viņa dvēseli; zemes lietas pazuda viņsaules zīmolos.

Zirgi zviedza Daugavā, mežonīgs jodu brauciens tuvojās. Nakts blāzmā nikni jātnieki vicināja līkus zobenus, rēkdami, aurodami, visu tīkodami samīt zem savu trako kumeļu pakaviem. Abi Daugavas krasti iegrima šāvienu dunoņā, uzliesmoja ugunsgrēki, sarkani atspīdumi mākoņos. Sadega latvju sētas, nebeidzamas bēgļu rindas traucās pa zemes ceļiem projām uz svešumu. Jodu priekšgalā, kaujas plautuvi vicinādams, jāja vīrs ar noļukušām, pret mutes caurumu grieztām ūsām, tas, kam vārda nav, tas, kas valdīja nevis ar taisnību, labumu, bet ar mokām, iznīcību; briesmīgs kā āmurs viņš dragāja pasauli, sarkanas kā asinis plīvoja jodu zirga krēpes, ietīdamas viņu liesmās. Jodu gājienam nevarēja saredzēt gala, tas piepildīja visus apvāršņus ar savu troksni, ar savu naidu, ar saviem tūkstošu tūkstošiem.

— Nav vairs patvēruma, padvīgas mums nekur, — teica Modris Daiga. Viņš cēlās līdz ar citiem latviešiem augšā. Pa mežiem, pa purviem iedami, visslepenākās dzimtenes tekas mīdami, viņi izvairījās no jodu ielenkuma, sasniedza jūŗu, apmetās priedēs, uzcēla teltis. Kaut gan viņi zināja, ka arī no šejienes viņus dzīs laukā, tomēr viņi atspērās tēvu zemē, pieķērās tās kokiem, zālēm, turējās sīksti, kā turas kāpu priede, ko nekāda vētra nevar aizraut no tās smiltājiem. Atkal bija mazāks sarucis viņu pulks; viņi sitās kā pret velniem, tā jodiem. Atkal nebija klusuma nedz dienu, nedz nakti. Modris Daiga bija pārvērties kā iekšēji, tā ārēji. Zilās acis, dziļi iekritušas dobuļos, spīdēja cieti, vaigi bija kā akmens. Viņš vairs neticēja nekam, necerēja neko; viņš zināja, ka glābiņš nenāks. Ja cilvēks ir visu zaudējis, pārdzīvojis dziļu izmisumu, par ko drausmīgāks nekas nevar būt, tad viņš reizēm kļūst bezbēdīgi jautrs. Tāds bija Modris Daiga. Viņš izsmēja savus biedrus, kad tie sacījās dzirdējuši labas vēstis, tos, kas ticēja, ka jūŗa jau pilna glābēju kuģiem, bet viņš arī uzjautrināja pagurušos, drūmos saviem bezbēdīgajiem jokiem, ar savu nerātno valodu, aicināja tos mazos pārdrošos gājienos uz jodu nometnēm, nekad nepārnākdams bez ieguvuma. Viņa dvēselei bija zuduši aizdabiskie redzējumi.

Tad negaidīta pienāca diena, kad pēkšņi nomira kaŗš. Mēms nāves klusums iestājās pār dzimtenes atlikušo malu. Visi steidzās uz jūŗu, cerēdami vēl pēdējā mirklī glābties, bet Modris Daiga palika. Viņš palika viens nelielā ezeriņa malā. Tas vizēja kā gaiša acs pret debesīm. Niedras šalca aizlaicīgu šalku, ievas, alkšņi liecās pār viņu. Kamēr sakustējās jodu pulki, lai ieņemtu atstāto zemi, dažus brīžus valdīja svinīgs miers, klusums, vientulība kā apburtā gāršā. Šajos brīžos Daiga pārdzīvoja neizteicamu laimi. Ja viņš daudzus mēnešus bija vajāts, ja pat dzimtajā zemē nebija cints, uz kā viņš savu galvu droši varēja nolikt, tad tagad viņš juta, ka ir iegājis lielajā Dieva pajumtē. Ezera acs raudzījās uz augšu, bet kāda aizmūžīga acu zīle likās vērojam viņu no debesīm. Tepat lazdu krūmā likās sēžam draudzīgais, labais, vienmēr tuvais, mīļais, nepasakāmais, kam gaŗām paejot, nenokrīt rasa no zāles, tikai nojausmīgi nodreb dvēsele. Dieva jumts nolaidās pār Daigu.

Kad svešinieki pārmeklēja ezera krastu, viņi atrada kādu pamestu būdu, bet neviena dzīvā vairs nebija, jo dzīvais bija iegājis sava Dieva pajumtē, klusēšanas noslēpumā.

Latvieši Kanādā

Ne martīni, skrūvgriezi vai Maskavas mūli, bet tēju, cepumus un LATVIEŠU JAUNĀKO DZEJU, PROZU, HUMORU baudīsim

JAUNĀS GAITAS TREŠAJĀ

KOKTEILĪ

Veltas Tomas vadībā ar Valdu Dreimani, Ritu Gāli, Indru Gubiņu, Ojāru Jēgenu, Aleksandru Kundrātu, Tālivaldi Ķiķauku, Valteru Nollendorfu, Ainu Zemdegu, Ansi Uibo, Kārli Kurbadu, Valdi Zepu un farsa dalībniekiem

sestdien, 19. oktobrī, pl. 19.30

Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē, Toronto.

Ieeja $ 2.00, skolēniem un studentiem $ 1.00.

ARNOLDS AKMENS 50-GADNIEKS

Ilggadīgais DV Kanadas valdes revīzijas komisijas pr-dis un DV Toronto nodaļas valdes loc. A. Akmens 15. oktobrī kļūs piecdesmitgadnieks.

Jubilārs dzimis un uzaudzis Kurzemē, Pampāļu pagastā, kur viņa tēvam piederēja saimniecība. A. Akmens Saldū rosīgi darbojās turienes saimnieciskā un sabiedriskā dzīvē. Kaŗa laikā viņš stājās tēvijas sargu rindās. Pēc kapitulācijas nokļūst gūstā Zedelghemā un piedalās DV organizācijas dibināšanā. Vēlāk bēgļu gaitas vada kopā ar ģimeni amerikāņu joslas latviešu nometņu metropolē — Eslingenā.

Kanadā ieceļo 1949. g. un līguma laiku kalpo dzelzceļa darbos. Vēlāk iesaistās Hydro sabiedrības dienestā, kurā nodarbināts vēl tagad. Dzīvi piedalās DV Toronto nod. valdes darbā: ir pr-ža vietn. un valdes loc. jau vairākus gadus. Bijis arī DV Kanadas valdes loc., un jau garāku laika posmu ir DV Kanadas valdes revīzijas komisijas pr-dis. Tā jubilārs var arī atskatīties uz 10 gadu sekmīgu kalpojumu DV organizācijas mērķiem. Par veikumiem apbalvots ar DV atzinības rakstiem un DV Centrālās valdes augstāko apbalvojumu — krūšu nozīmi zeltā.

Viņš savas dzīves gaitas vada Toronto, kopā ar dzīvesbiedri Almu, bet viņu centīgā, vienīgā meita Inese, kas pazīstama arī kā bērnu vasaras nometņu darbiniece, studē ķīmiju Vaterlo universitātē.

Vēlēsim Arnoldam Akmenim piedzīvot vēl daudz raženu darba gadu un kalpot DV organizācijai arī turpmāk, jo, kā viņš pats nereti ir to pasvītrojis, „Daugavas Vanagiem pieder liela daļa no manas dzīves trimdā" . . .

Arnold, lielajā goda dienā Tevi sveicam mēs visi, kas esam ar Tevi bijuši kopā kā darbā, tā arī atpūtas brīžos un dalījušies domās, kā labāk pakalpot savas organizācijas uzdevumam trimdā!

Daudz baltu dieniņu!

O. K.

DV TORONTO NODAĻAS 13 GADU DARBĪBAS ATCERE.

Toronto DV nodaļu 13 gadu da rba atceres sarīkojumā sveica DV K valdes pr-ks R. Epneris. Foto JAK

DV Toronto nodaļas biedri, ar lūgtiem viesiem, kopējās vakariņās š. g. 5. oktobrī atzīmēja nodaļas 13 gadu darbības atceri.

Vakara atklāšanas uzrunā valdes pr-dis R. Puriņš sveica LNAK valdes priekšsēdi J. Niedru, DV KV pr-di R. Epneri, Niagaras nod. pr-di J. Celmu un Hamiltonas nod. pr-di E. Breikšu, Kanadas Daugavas vanadžu priekšnieci I. Breikšu, visus aicinātos viesus un sanāksmes dalībniekus.

Atskatoties uz nodaļas pirmo darbības gadu, R. Puriņš norādīja, ka toreiz biedru aktīvitāte bijusi ļoti liela. Ticība nākotnei deva drosmi pirkt nodaļas namu, kaut šim mērķim nebija uzkrāti gandrīz nekādi līdzekļi. (Iemaksai māc. A. Lūsis izgādāja nepieciešamo aizdevumu.)

„Pēdējos gados mūsu darbība ir bijusi jāpieskaņo apstākļiem, jo organizāciju skaits arī ir vairojies. Sarīkojumu ienākumi dalās, un tas mazina mūsu iespējas jaunatnes kultūrālo pasākumu atbalstam."

Toronto latviešu sabiedrība ir atzinusi kopējā nama nepieciešamību. Par to lielā vienprātībā ir lēmušas 38 organizācijas. Nams jau ir iepirkts, tomēr vēl līdzekļus vajadzēs. Tos nākotnē lūgs ikvienam latvietim. Par līdzdalību kopējā namā mēs lemsim savā 14. pastāvēšanas gadā. Tamdēļ nākamie gadi mums būs ļoti svarīgi, kam nepieciešama sadarbība un lielāka aktīvitāte."

Noslēgumā R. Puriņš lūdza nākotnē vēl ciešāk biedriem sadarboties ar valdi un valdei ar nod. biedriem.

DV KV pr-dis R. Epneris, apsveikdams DV Toronto nod. norādīja, ka palīdzības darbā DV ir guvuši labus panākumus. Pretkomūnistiskā cīņā līdzekļi ir svarīgs ierocis. Šai cīņai jāveltī lielāka vērība nākotnē.

Latvijas vārda popularizēšanai DV KV strādā pie latviešu autoru darbu antoloģijas izdošanas angļu valodā. Pateicība jāizsaka Niagaras univers. mācības spēkam prof. A. Rubulim, kas daudz darba veltījis šīs grāmatas izveidošanai.

Drīz DV sāks Ziemsvētku kartīšu akciju. Šīs kartītes dos līdzekļus aprūpes darbam.

Ja arī visi nevar aktīvi piedalīties DV darbā, materiālu atbalstu dot var katrs.

LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra norādīja, ka, ja arī DV darba nozīmi bieži pietiekami nenovērtē draugi, tad ienaidnieki to novērtē ļoti augstu, ko norāda viņu pieaugošie uzbrukumi, niknums un nekaunība līdzekļu izvēlē, nomelnojot DV darbu un darbiniekus.

DV organizācija izaugusi par svarīgu un stipru pīlāru mūsu sabiedriskā dzīvē.

„Ar apbrīnu esmu sekojis DV organizācijas darbam un nozīmei: Daugavas Vanagu uzdevums un pienākumi nav mainījušies. Turpmākās gaitās vēlu vēl lielāku sirdsdedzi," teica LNAK valdes priekšsēdis.

DV KV vanadžu priekšniece I. Breikša atgādināja, ka vanadzes arī veic lielu un nozīmīgu darbu, par to gan tik daudz nedzird un nepiemin.

Sveicienus no Hamiltonas nodaļas nesa J. Breikš, novēlot enerģiju un apņēmību darbā.

Niagaras nodaļas priekšnieks J. Celms vēlēja strādāt kopā ar jaunatni, tā radot nākotnē jaunus darba turpinātājus.

Tālāk sekoja DV teātra aktieru priekšnesumi, kuros piedalījās teātra vadītāja I. Purva, R. Purvs, M. Kuze un A. Semenovs. Dziesmas, mazs uzvedums un deklamācijas, teicami izvēlētas un sniegtas, izpelnījās jūsmīgu piekrišanu un ilgus aplausus.

Pēc tam DV CV priekšsēdis R. Epneris pasniedza DV KV atzinības rakstus nodaļas vanadžu priekšniecei R. Zamlovskai, DV KV atzinības rakstus A. Bencomei un Z. Grekerei.

DV KV atzinības rakstus izsniedza sekojošiem nodaļas biedriem: valdes priekšniekam R. Puriņam, A. Kalviņam, R. Kadiķim un A. Grīnbergam.

Dow alus darītava bija dāvājusi divas balvas nodaļas šāvējiem, kuras ieguva A. Kalviņš un P. Ratnieks.

Sveicienus Toronto DV nodaļai darba atceres dienā bija sūtījušas Kičeneras un Sv. Katerīnes nodaļas,

Vakara tālāko daļu biedri un viesi pavadīja pie vanadžu sagādātā azaida.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0260

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem. Izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 5 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p .p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

TORONTO

● Svētdien, 20. oktobrī, plkst. 16 Huron ielā 123 vanadžu kopa rīko pēcpusdienas tēju ar referātu par temu: „Kas jādara sievietei, lai sevi uzturētu jaunu un izskatīgu?" Referente M. Švalbe demonstrēs arī Elizabetes Ardenas sejas kopšanas preparātus. Ieeja pret ziedojumiem. Visi laipni ielūgti.

Vanadžu kopa.

● DV Toronto nodaļas valdes priekšnieks R. Puriņš savā darba vietā nelaimes gadījumā lauzis roku. Vēlam drīzu atveseļošanos.

● Amerikas latviešu teātra Bostonas ansamblis 12. oktobrī pl. 8 vakarā Itona auditorijā viesojas ar U. Siliņa komēdiju Intermeco Iļģuciemā.

LONDONA

● Vietējā ev. - lut. latviešu draudze svētdien, 27. oktobrī, pēc dievkalpojuma rīko bazāru ar teātra izrādi. Sarīkojums notiks plkst. 4,30 poļu baznīcas, 419 Hill ielā, apakšējā zālē. Izrādīs R. Blaumaņa Ugunī Toronto LB drāmatiskā ansambļa uzvedumā.

HAMILTONA

● Hamiltonas LB 15 gadu svētkos 12. oktobrī LB namā būs liels sarīkojums. Uz svinībām solījies ierasties un teikt svētku runu LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra.

Plkst. 5,30 būs mākslinieku apvienības Latvis gleznu izstādes atklāšana. Būs izstādītas 35 gleznas un vairākas skulptūras.

● Rakstnieku cēliens pēc ilgāka laika Hamiltonā notiek LPB Kanadas kopas izkārtojumā, un tanī piedalīsies šādi autori: A. Gailīte, T. Krūka, B. Senkēviča, Ingrīda Vīksna, A. Kundrats, M. Lorbergs un A. Rasa.

Nama izvēle bijusi pareiza

Toronto Latviešu nama organizācijas komitejas prezidijam sab. darbinieks E. Slaucītājs raksta:

„Apskatot nākamo Latviešu namu Toronto, to atzīstu par piemērotu un vērtīgu, kas, to pielāgojot mūsu prasībām, labi noderēs latviešu kopīgām vajadzībām. Aizgājušos gados meklējot namu Toronto Latviešu biedrībai, man bija izdevība redzēt varbūt 20 dažādas celtnes, tomēr neviena no tām nebija tik izcila, ne piemērota. — Šī nama izvēle ir teicama.

Novēlu, lai ar skaidru domu, stipru garīgo spēku un dzelzs izturīgiem nerviem lieta mērķtiecīgi piepildās.

Informēju, ka līdz 18. novembrim orķestris iemaksās $ 100,-, bet līdz šī gada beigām es personīgi iemksāšu $ 100,-.

Lai visi labie gari ar darba darītājiem! E. Slaucītājs.

Toronto, 1963. g. 7. oktobrī.

Sveicam ARNOLDU AKMENI 50 gadu šūpuļa svētkos! DV Toronto saime.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

13. oktobra — 20. oktobrim (no plkst. 10—10 vak.) O. Grebžes gleznu izstāde — 47 Pemberton Cr. N., tuvu Richmond Hill.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas trešais kokteilis sv. Andreja baznīcas zālē.

20. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 12. gada svētki plkst. 3 Walmer Rd. dievnamā.

20. oktobrī — plkst. 4 p. p. referāts par skaistumkopšanu DV namā, 123 Huron ielā. Daugavas vanadžu sarīkojums.

25. oktobrī — inženieru un techniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī, plkst. 7.30 Latviešu kaŗa invalidu apvienība rīko atklātu „Draudzīgu kaŗavīru vakaru" Jaunajā igauņu deju zālē, 958 Broadview Ave.

26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu tējas vakaru Royal Canadian Curling kluba telpās.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

27. oktobrī — plkst. 2 p. p. Garīgs koncerts Jāņa baznīcā.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas jubileja.

3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edīte Timermane.

9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu Mārtiņu vakars.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

23. novembrī, — plkst. 8 vakarā LSAK sezonas slēgšanas balle Ungāru zālē (College St.).

30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

30. novembrī — plkst. 7,30 Lansdowne Assembly Hall Rudens balle ar bazāru, T.L. katoļu vienības sarīkojumā.

30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.

1. decembrī — TLB rīko Sv. Andreja baznīcas telpās plkst. 5 p. p. pianistes V. Leinveberes, baritona J. Cīruļa un tenora K. Šūnas koncertu.

15. decembrī — plkst. 3 p. p. Mūzika Ziemsvētku ieskaņai Walmer Road baptistu dievnamā. Piedalās: P. Geistauts, A. Grigale, stīgu Trio un koris.

18. janvārī — apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.

1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).

26. aprīlī — plkst. 3 p .p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

8. februārī — Masku balle jaunajā Igauņu namā. DV sarīkojums

14. februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls.

19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā

2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.

HAMILTONA

12. oktobrī — plkst. 5.30 Hamiltonas Latviešu biedrības 15. gada svētki ar „Latvis" gleznu izstādes atklāšanu un rakstnieku vakaru Latviešu namā 16 Queen St. N.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

9. novembrī — plkst. 7 vakarā Hamiltonas Latviešu b-bas dāmu komitejas „Mārtiņu vakars" Latviešu namā, 16 Queen St. N.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

1. decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Uguni" YMCAs zālē 79 James St. S.

SV. KATARĪNES

9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā DV sarīkojums Atlanta klubā.

Sar. kal. Londonā

26. oktobrī — DV Mednieku un makšķernieku sekc. šaušanas sacensības.

Toronto latviešu akadēmiskās organizācijas 6. oktobrī rīkoja Latvijas universitātes gada svētku atceri. Pēc korporāciju kopas seniora G. Sostes ievadvārdiem sarīkojuma dalībniekus uzrunāja prof. V. Burkēvics. Uzņēmumā Dr. V. Černavska teic akadēmisko runu par tematu Dzīvība un nāve Foto JAK

GENERĀLKONSULS
R. N. BRYSON
oronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
LIS TOMSONS
E 8-7798, Montreal, P. Q.
VICTORIA AVE., APT. 16.

KSANDRA KĀNBERGA
STU DARBU BIROJS
errier Ave., Toronto,
Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
ONTO. PL. 9-0268

TORONTO
LATVIEŠU
REDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
EDIT UNION LIMITED
sā 4% gadā par noguldīju-
n un 3½% par depozītiem.
a visas parastās banku ope-
as. Izsniedz aizdevumus un
tas māju hipotēkas. Birojs
ts 5 dienas nedēļā.
BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
dienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

ALENDĀRS

novembrī — TLB Diždanča 15 du jubileja; plkst. 14 priekšmi un plkst. 19,30 balle Rol York zālē.
decembrī — TLB rīko Sv. Anreja baznīcas telpās plkst. 5 p. pianistes V. Leinveberes, aritona J. Cīrula un tenora K. inas koncertu.
decembrī — plkst. 3 p. p. ūzika Ziemsvētku ieskaņai Valmer Road baptistu dievnaā. Piedalās: P. Geistauts, A. rigale, stīgu Trio un koris.
janvārī — apvienotā vīru ko „Viesturs" koncerts un bal lietuviešu bazn. zālē, 1021 ollege St. W., Toronto.
februārī — Preses balle Coumbus Hall (Linden - Sherourne).
aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvieoto Amerikas latviešu baptisu koru 15. Garīgu dziesmu iena Walmer Road baptistu ievnamā.
februārī — Masku balle jauajā Igauņu namā. DV sarīkoms
februārī — Latviešu māksliieku vienības Latvis gadskārējais karnevāls.
martā — plkst. 8.30 Unitarian azn. zālē Imants Gleške (vijoe) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā
maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.

HAMILTONA

. oktobrī — plkst. 5.30 Hamiltonas Latviešu biedrības 15. gada svētki ar „Latvis" gleznu izstādes atklāšanu un rakstnieku vakaru Latviešu namā 16 Queen St. N.
. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
novembrī — plkst. 7 vakarā Hamiltonas Latviešu b-bas dāmu komitejas „Mārtiņu vakars" Latviešu namā, 16 Queen St. N.
. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.
decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Ugunī" YMCAs zālē 79 James St. S.

SV. KATARĪNES

. novembrī — plkst. 7.30 vakarā DV sarīkojums Atlanta klubā.

Sar. kal. Londonā

6. oktobrī — DV Mednieku un makšķernieku sekc. šaušanas sacensības.

Dzīve Savienotās Valstīs

Roberts Līdums

VECĀKĀ EV. - LUT. DRAUDZE ASV ATSKATĀS UZ 70 PASTĀVĒŠANAS GADIEM

II

1930. g. 27. jūlijā mācītājs Graudiņš ieved amatā sava darba turpinātāju Sv. Jāņa draudzē — mācītāju Fridrichu Pudzeli (agrākā uzvārdā Pūce). Pēdējais dzimis 1904. g. Rīgā, kur arī uzsācis studijas. ASV iecelojis 1923. gadā un 1930. g., pēc Springfīldas Teoloģiskā semināra beigšanas, ordinēts par mācītāju. Arī viņš jau seminārista gados viesojies Filadelfijas dievkalpojumos. Mācītāju Pudzeli atceras kā labu darbinieku ar skaidru latviešu valodu. Viņa darbības laikā draudzesloc. skaits pieaug uz 97, rosīgi darbojas svētdienas skola, un draudze beidzot iepērk savu tagadējo namu un to pārbūvē baznīcas vajadzībām. Iepirktais nams toreiz maksājis $ 7656,- un tā pārbūvei izdoti — $ 1876,-. Misuri sinode, kas draudzi, īpaši tās grūtajos laikos, ir balstījusi un ar ko draudzei sakari pastāv vēl šodien, — nama pirkšanai piešķīrusi $ 5000,- aizdevumu. Tā atmaksa pabeigta 1949. gadā.

Jauniepirktajā namā pirmais dievkalpojums notiek 1931. g. 5. rīlī, piedaloties 100 dievlūdzējiem. 1931. g. 19. aprīlī pārbūvēto namu iesvētī mācītājs Pudzelis, asistējot mācītājam Graudiņam. Svinīgajā dievkalpojumā piedalās 125 dievlūdzēji.

Kad pirmais sajūsmas vilnis par iegūto namu ir aprimis, draudzē sāk ieviesties domstarpības, kas noved pie šķelšanās. Šķiet, visam tam pamatā ir samērā lielais parāds sinodei. Kādā sapulcē draudzes priekšnieks Krīže, nevarēdams izšķirties, nostājas mācītāja Pudzeļa pretinieku pusē. Tas, un droši vien citi blakus apstākļi, mācītāju Pudzeli sarūgtina. 1933. g. 19. decembrī mācītājs Pudzelis atstāj draudzi un pāriet uz Baltimoru.

Draudzes dzīvē iestājas grūtākais laiks — 16 gadus tā paliek bez mācītāja. Šajos gados draudzes rosība apsīkst līdz minimumam, turpinās tikai Gustava Irbes vadītie lasījumu dievkalpojumi un mācītāja Graudiņa 2—3 reizes gadā atbraucot no Bostonas. Draudzes locekļu skaits noslīd uz 32, un tie tad arī iznes uz saviem pleciem draudzes nama izmaksāšanas smagumu.

Ar 1949. g. 1. augustu draudzes mācītāja pienākumus uzņemas bijušais Jaunliepājas Lutera draudzes mācītājs Jānis Siliņš, ko draudze izsauc no Vācijas. Jau 1949. g. 14. augustā, pēc gaņiem sešpadsmit gadiem, — draudzes dievnamā dievkalpojumu vada atkal savas draudzes mācītājs. 1951. g. 1. aprīlī mācītāju Siliņu amatā ieved Misuri sinodes Austrumu apgabala prezidents Rev. Ch. A. Behnke, D. D., piedaloties vairākiem amerikāņu draudžu mācītājiem. Sprediķi latviešu valodā saka kādreizējais Sv. Jāņa draudzes mācītājs Jēkabs Graudiņš.

Pēc kara briesmām un īslajām bēgļu gaitām Filadelfijā un tās apkārtnē ir dzīvi apmetas daudzas latviešu ģimenes. Tie pulcējas ap draudzi un jaunatbraukušo mācītāju. Darba un pienākumu kalni aug, daudziem padoms un palīdzīga roka vajadzīga. Draudzes dzīvē sākas liels darba un uzplaukuma cēliens — draudzes locekļu skaits aug ik gadus, notiek regulāri, labi apmeklēti dievkalpojumi, Cristofera Darģa un Monvida Rimbenieka iniciātīvā darbu atsāk draudzes koris. Kori kādu laiku vadīja arī nelaiķis brīvmākslinieks Jānis Ūdris. Nodibinās draudzes jaunatnes pulciņš, ar 1949. g. 23. oktobri darbu sāk svētdienas skola (9 skolēni), kopš 1950. gada regulāri notiek ik nedēļas bībeles stundas (tagad jau 2 grupas), nodibinās Apbedīšanas fonds, pastiprinās dāmu komitejas darbs un ar 1949. g. 9. oktobri savas gaitas uzsāk mācītāja rediģētais draudzes ziņotājs „Krusta Gaismā".

Papildus daudzajiem pienākumiem Filadelfijā mācītājs Siliņš atrod laiku un ar 1950. g. augustu uzsāk ikmēneša dievkalpojumus latviešu grupai Sībrukā, New Jersey. Ar 1952. g. 10. februāri dievkalpošanu uzsāk arī Vilmingtonas, Del., latviešu kopai, tāpat vienu reizi mēnesī. Abās vietās rosīgu darbu uzsāk Svētdienas skolas un attīstās sabiedriskā dzīve. Ikmēneša dievradina pulcēties, un tā, gadiem ejot, šīs abas kopas ir izaugušas par darbīgām vienībām.

Kopš 1949. gada par draudzes priekšniekiem ir darbojušies: Gustavs Irbe, Bernhards Nātriņš, Arvīds Lazdiņš, Oskars Skušķis, Nikolajs Brošs un tagadējais priekšnieks — Valdis Zants. Katram no viņiem un viņu laiku draudzes priekšniecības locekļiem ir savi nopelni draudzes darbā. Kopš 1952. g. 6. aprīļa mazā draudzes dievnama altāri greznо prof. Annusa glezna „Kristus pie krusta". 1955. g. 17. aprīlī iesvētītas jauniegādātās ērģeles un 1957. g. 6. oktobrī — 48 altārī novietotie baznīcas simboli, ko reljefā gatavojis tēlnieks Voldemārs Jansons pēc mākslinieka H. Grīcēviča meta.

Šinī pašā laikā draudzes locekļu skaits no 32 personām 1949. gadā ir pieaudzis uz 872 pagājušā gadā.

Svētdienas skolas skolēnu skaits atkal pieaug, un skolas darbs iet plašumā (Filadelfijā 77 skolēni, Vilmingtonā 20 un Sībrukā 7). Kad atskatās uz aizvadītajiem gadiem un mēģina minēt nākotni, — šo skolas darbu un nozīmi nevar pietiekami cildināt. Visus šos gaŗos darba gadus ir bijuši darbinieki un bērnu vecāki, kas, lielus personīgus upuŗus nesdami, ir turpinājuši kaldināt kalpojuma reizes mudina un piemūsu jauno, latvisko audzi. Šīs skolas ir avoti, kas dod un dos jauno maiņu mūsu jaunatnes organizācijām, koŗiem, biedrībām un draudzēm. Bez šī papildinājuma mūsu centieni neglābjami apsīks. Arī pašā skolā Filadelfijā jau šodien strādā 4 jaunie skolotāji, pašu audzināti, un puse no koŗa dalībniekiem ir šī jaunā paaudze — skolas devums.

Noslēdzot šo apskatu, gribas secināt, ka latviešu iecelotāju nospiedošais vairākums kā senāk, tā tagad — turas pie savas tēvu valodas un tēvu ticības. Šeit blakus mūsu latviskai ģimenei nostājas mūsu latviešu draudze un baznīca, tās iet roku rokā pretim kopīgam mērķim. Draudzes darbs Dievam, tautai, tēvu zemei — turpinās. Netrūkst darba darītāju un pasākumu atbalstītāju, kas dažkārt varētu stāties blakus šīs draudzes dibinātājiem pirms 70 gadiem. To redzam katrā draudzes darba nozarē.

Tas viss dod pārliecību, ka draudzes darbs droši un sekmīgi turpināsies arī nākamos gadu desmitos, un ka tās cerības par jauno dievnamu īstenosies jau tuvākā nākotnē. To atgādina mums ikvienam šīs draudzes dibinātāju cēlais piemērs pagātnē, to prasa no mums tagadnes nepieciešamība un to mudina mums darīt mūsu nākotnē iecerētie mērķi. Ar Dieva palīgu to arī sasniegsim.

Dr. K. Ulmaņa Stipendiju Fonds atzīmēja savu 10 gadu pastāvēšanu, piešķirot stipendijas Nebraskas universitātes studentiem Maijai Paeglei (Gaujmaliete) un Dagnijai Lucei (Gundega). Uzņēmumā tālāk redzami fonda pr-ks P. Gavars un LKK pārstāvis V. Lucs. I. Didriksona uzņ.

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Kāds gudrinieks reiz teicis, ka nevajagot skriet pakaļ tramvajiem, sievietēm un — dzeltenām lapām. To nepietrūkšot. Tāpēc skaistajās oktobra pirmās nedēļas tautieši centās satvert to, kas var ātri aiziet — peldi Mičiganas ezerā (temperatūra dažas dienas turējās ap 90 gradiem) vai arī brauca lasīt ābolus Bell dārzos pie 12. lielceļa. Ābolu raža šogad bija laba, un, domājams, visiem ābolu lasītājiem tika pa pilnam. Cena šogad bija uzkāpusi līdz $2,95 par grozu, zinātāji stāstīja, ka pilsētas tirgos āboli esot lētāki kā lauku dārzos (lieku reizi pierādījums kapitālistiskās iekārtas un brīvās konkurences priekšrocībai), bet ļaudis tomēr skrien uz dārziem. Paša rauts ābols allaž gardāks.

☆

Milvoku latviešu skolas jaunie aktieri 26. oktobrī, plkst. 7 vakarā St. Alphonsus zālē (2936 N. Southport Ave.) rādīs Annas Brigaderes „Sprīdīti". Apmeklēt lūdz Čikāgas latviešu prezidijs.

☆

Vīru koris Daugavieši diriģenta Ernesta Kupča un kora priekšnieka Kārļa Venaga vadībā izveidojies par ievērojamu vienību, saliedētu un skanīgu. To lieku reizi koris pierādīja prof. Jāzepa Vītola piemiņas koncertā 6. oktobrī, kopā ar Latviešu trio — Viktoru Ziedoni (vijole), Jāni Adamsonu (čello) un Voldemāru Meļķi (klavieres) un solisti Kseniju Branti (soprāns), cienīgi pieminot mūsu dižo skaņu mākslas meistaru. Koncertu rīkoja Čikāgas latviešu biedrība.

☆

Pazīstamā sabiedriskā darbiniece un ČLB valdes locekle Vallija Zvīgule - Roga no Čikāgas pārcēlusies uz Lansingu (Mičiganā). Ieguvums Lansingai, zaudējums — Čikāgai. Novēlam čaklajai darbiniecei labas sekmes jaunajā dzīvē un dzīves vietā!

☆

Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņš priekšnieka Jāņa Plūmes vadībā centīgi gatavojas ALJAs kongresam. Būs gādāts par viesu uzņemšanu, spirdzinājumiem un mielastiem. Tai pašā laikā Čikāgas „jauno" jaunieši pulciņš gatavojas Mārtiņu vakaram. Arī šis pulciņš cer aktīvi piedalīties ALJAs kongresā, kur viņi laikam gan būs paši gados jaunākie. Sabiedrības darbu veikt nekad nav par agru, arī šiem jaunajiem ALJAs kongress nozīmēs — praksi.

☆

Sv. Jāņa draudze Pļaujas svētku laikā pabeidza izdaiļot dievnamu, ceļot jaunu kanceli un izdaiļojot altāri. Pārveidojumos un uzlabojumos lieli nopelni ir arch. Silvestram Marcinkānim (ar daudziem daudziem pašaizliedzīgiem palīgiem).

Apvienība „Tēvzeme" sagatavojusi (kopā ar krieviem, serbiem, vāciem, čechiem u. c. tautībām) ceļojošo pretkomūnisma izstādi, kuŗa pašlaik Čikāgā apskatāma 2300 S. Millard Ave. Pēc tam izstāde apceļos citas lielākās ASV pilsētas.

Čikāgas ukraiņi atzīmēs Staļina, Chruščeva un citu varasvīru radīto badu Ukrainā (zemnieku piespiedu kollektivizāciju), kuŗā gāja bojā miljoniem cilvēku, ar sanāksmi Humbolta parka Fieldhouse. Runās Tautas vietnieku nama loceklis J. Johansons. Ukraiņi uz sanāksmes vietu dosies no Šopēna skolas (Rice un Western) un aicina pievienoties ar latviešus un citas apspiestās tautas.

Čikāgas kroāti 12. oktobrī State Street demonstrēs pret Tito ierašanos un uzņemšanu ASV. Arī viņi aicina visas pārējās apspiestās tautas tiem pievienoties.

Šinīs dienās Čikāgas laikraksts „The Chicago American" sniedz A. Blāķa (no Medisonas, Viskonsīnā) gaŗāku un lieliski pamatotu lasītāja vēstuli pret Tito uzņemšanu ASV.

FILADELFIJA, Pa.

„Svešas zemes ceļus ejot, pārticības un labklājības plīvurs dažkārt draud aizklāt un apēnot mūsu latvisko kultūru. Lai tas nenotiktu, mūsu skola rīko sanāksmes, kurās atceramies un godinām mūsu latviskās kultūras darbiniekus." Ar šādiem ievadvārdiem Filadelfijas Sv. Jāņa draudzes Svētdienas skolas pārzine E. Zante atklāja prof. Jāzepa Vītola 100 g. dzimšanas atceres aktu 6. oktobrī Filadelfijā.

Akta dalībnieki savā vidū sveica un sumināja Vītola laika biedru — sirmo prof. Paulu Saksu, kas saistīgā stāstījumā sapulcējušos izvadīja pa gaŗajām Vītola mūža takām un daudzināja viņa raženo paidagoga darbu un bagātīgi daudzpusīgo devumu mūsu skaņu mākslas laukā.

Soprāns Tabita Jaunzeme izjusti dziedāja Vītola sabalsotās tautas dziesmas, klavieŗu pavadījumu veicot Fannijai Stūrmanei. Filadelfijas Latviešu vīru dubultkvartets atskaņoja Jāzepa Vītola dziesmas.

Bija ziedi un pateicība programmas dalībniekiem par skaisto pēcpusdienu, kuŗā atcerējāmies un godinājām mūsu tautas dižo skaņradi un audzinātāju Jāzepu Vītolu.

Sarīkojums notika Inkarnācijas baznīcas zālē, ko rīkotāji bija gaumīgi greznojuši ar Vītola ģīmetni un rudens ziediem. To apmeklēja vairāk kā 100 personu. R. L.

Latviešu ev. - lut. Sv. Jāņa draudzes Filadelfijā tagadējā priekšniecība. Uzņēmumā 1. rindā no kreisās: J. Šmitchens, A. Greizis, mācītājs J. A. Siliņš, draudzes priekšnieks V. Zants, pr-ka vietn. R. Līdums, draudzes darbiniece E. Zinovjeva. 2. rindā — kasieris K. Dumpis, A. Trucis, J. Bērziņš, sekretārs J. Gaumigs, E. Ķessels un K. Ziņģis. Foto Lanka Filadelfijā.

NUJORKA

◐ Ņujorkas skautu un gaidu rudens posma mītnes vakars sestdien, 5. oktobrī, bija pulcinājis ap 150 dalībnieku un viesu. Vakara nolūks bija tuvināt vienības locekļus, jo šis ir gada laiks, kad parasti rodas jauni vienību dalībnieki. Vakara programma bija veltīta nākotnes skautismam, cenšoties attēlot, kāds skautisms būs 2007. gadā. Skauti brauks uz Marsu astronauta apģērbos, būs atomiskas teltis, būs arī brīva Latvija.

Vakarā paziņoja arī sacensību uzvarētājus un apbalvoja mazskautus. Rudens posmā uzņemtas 4 jaunas guntiņas, piektā iesniegusi pieteikumu.

◐ Nedēļas nogalē skaistais laiks bija izvilinājis daudzus ņujorkiešus ārpus pilsētas, tāpēc Latviešu biedrības sanāksmē 5. oktobrī bija tikai ap 30 dalībnieku, kas pārsprieda biedrības tekošās lietas, bet pēc tam pakavējās pārrunās biedrības telpās.

Nākamā biedrības sanāksme sestdien, 19. oktobrī, kad izrādīs Preses biedrības iegādāto krāsu filmu par Jāni Jaunsudrabiņu. Sākums plkst. 8 vakarā Jorkvilles telpās, ieeja pret ziedojumiem.

◐ Jauniešu iesvēte svētdien, 3. novembrī, plkst. 1 dienā Bruklinas Betlemes baznīcā. Iesvētes mācība notiek pa sestdienām, un konfirmandiem jāapmeklē svētdienas dievkalpojumi. I.

ČIKĀGA

◐ LKSA Dzintars Čikāgas un apkārtnes kopas gadskārtējais Draudzības vakars notiks 19. oktobrī, plkst. 19.30 Čikāgas Latviešu nama Viestura zālē, 4146 N. Elston Ave. Referēs Ilinojas universitātes mācības spēks, sociologs O. Počs par tematu: Mēs un mūsu pasaule. Sekos latviešu un lietuviešu tautas deju uzvedumi, kuŗos uzstāsies: V. un E. Dzelmes Latviešu tautas deju kopa V. un E. Dzelmes vadībā un Lietuviešu tautas deju kopa — Ateitis, Bruno G. Šatas vadībā.

Pēc uzvedumiem saviesīga dzīve ar deju un atspirdzinājumiem.

SANFRANCISKO, Kalif.

◐ Latvijas universitātes dibināšanas atceres aktu un akadēmisko balli 29. sept. kopīgi rīkoja visas vietējās akadēmiskās organizācijas. To ar uzrunu atklāja korporāciju kopas seniors J. Taube un paziņoja, ka akadēmisko organizāciju stipendija studējošiem šogad piešķirta Birutai Cebrei.

Akadēmisko runu teica J. Vācietis par Poruka literāros darbos skartām sadzīves problēmām un sirdsskaidrību. Pēc iepriekšējo gadu tīri technisko problēmu runām šī bija patīkama pārmaiņa, ko visi uzņēma ļoti atsaucīgi.

Koncertā piedalījās pianiste R. Rekšane, doc. H. Strauss un doc. E. Vīnerts. Akadēmisko balli ievadīja tradicionālā polonēze.

16. novembrī visas organizācijas un abas draudzes kopīgi rīko 18. novembra svinības Sanfrancisko latviešu namā. Svētku runu teiks bij. sabiedrisko lietu min. Alfreds Bērziņš. Sekos vietējo mākslinieku koncerts. T. S.

KALAMAZŪ

◐ „Atsaucība un materiālais atbalsts Latviešu skolai no vietējām organizācijām un sabiedrības pieaug, bet to nevarētu teikt par pašiem skolēnu vecākiem, kuŗi varētu veltīt lielāku uzmanību skolai," dzirdējām skolas vecāku padomes priekšsēža ziņojumā gadskārtējā vecāku sapulcē, kuŗu vadīja A. Balks un protokolēja E. Bērstīss. Sapulcē bija ieradusies tikai apm. puse no Latviešu skolas bērnu vecākiem un skolotājiem. Arī skolas pārzinis A. Kaugars savā ziņojumā uzsvēra, ka latviskā audzināšana galvenokārt atrodas pašu bērnu vecāku rokās, bet Sestdienas skolai tā tikai jāsaskaņo un jāpārrauga.

Mantzinis R Zaķis, ziņojot par skolas bibliotēku teica, ka pašreiz skapjos glabājas 1321 grāmata, no tām pag. gadā iegādātas vai dāvinātas par vairāk kā $ 200,- vērtībā. Skolas padomei cildinošu atsauksmi sniedza revīzijas komisijas pr-dis J. Karlsons.

Nākamajam māc. gadam sapulce pieņēma budžetu $ 2693,73 apmērā, paaugstinot līdzšinējo skolas naudu par $ 2,- gadā un dodot padomei iespēju skolotājiem izmaksāt gratifikācijas.

Skola 2. novembrī rīkos Aspazijas atceres cēlienu, no 28.—30. novembrim Annas Graudiņas keramikas izstādi, 18. nov. aktu, 15. dec. eglītes vakaru un janvārī Draudzīgā aicinājuma dienu. Pašreiz skolā mācās 78 skolēni 10 skolotāju vadībā. Mācības notiek ikkatru sestdienu, no plkst. 1,30 līdz 5,30 Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes namā, par kuŗa lietošanu skola maksā tikai $ 2.50 nedēļā.

Jaunajā skolas padomē ievēlēja: P. Lizenbergu, A. Kajaku, R. Lejiņu, M. Vizuli, R. Malcenieku, I. Karlsonu, S. Gendrikovu, E. Bērstī un R. Zaķi. Līdzšinējais pad. pr-dis V. Miķelsons vairs nekandidēja.

◐ Koŗa Dziesmu Vairogs bij. valdes locekle S. Lilienšteina pārcēlusies uz dzīvi Kalifornijā. Korists Jānis Kalniņš 6. oktobrī nosvinēja 60 gadu jubileju savā jauniepirktajā mājā.

◐ Arī šinī rudenī V. Staģa lauksaimniecība piedāvā pārdošanai svaigu bišu medu, iepriekš sazinoties pa telefonu MO 54286.

◐ Ģen. O. Dankera dzīvesbiedre pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma, 6. oktobrī, Ciānas baznīcas apakšējās telpās runāja par tematu „Rudenīgas pārdomas". Šo sanāksmi rīkoja Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes dāmu komitejas valde.

◐ Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes rudens svētku sarīkojums 27. oktobrī, plkst. 1,30 p.p. Recreation Park lielajā zālē. Programmā DV apvienības sieviešu ansambļa dziesmas, diriģenta J. Zuikas vadībā, skautu - gaidu dejas grupas dejas, bazārs, rotaļas un dejas. Ieejas maksa $ 1,-, mācības iestāžu audzēkņiem $ 0,50.

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKA

13. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojumi ar dievgaldu: pl. 9 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols, solists V. Gedulis; pl. 2 Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, solisti Sk. Prince un J. Klīmanis; pl. 5 Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. R. Zariņš, dāmu komitejas kafija un programma; pl. 2 Farmingdelā, Sv. Lūka baznīcā Conklin & Clinton St., māc. O. Gulbis, solists. dāmu komitejas kafija.

20. oktobrī pl. 2 Betlemes baznīcā jaunatnes dievkalpojums, māc. R. Zariņš, solists, pēc tam jauniešu sarīkojums draudzes namā; pl. 4 Beišorā, Sv. Lūka baznīcā Pļaujas svētku noskaņā, māc. O. Gulbis; pl. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols.

27. oktobrī plkst. 2 Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš; plkst. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; plkst. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

13. oktobrī plkst. 10 no rīta bērnu dievvārdi un Svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Pēc dievkalpojuma apakš. zālē draudzes sapulce.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien.. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudz. 2450 Griffin Ave., L. A. 31

Santa - Rosā, Betlemes ... oicā, Tupper ielā 733

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os Svētdienas ... un koŗa ...ģinājums plk... Visi laipni aicināti

OKLANDE

Bībeles stundas paredzētas, sākot ar otrdienu, 29. oktobrī, plkst. 8 vakarā Centrālā Luterāņu baznīcas svētdienas skolas telpās. Bībeles stundās aplūkos vecās un jaunās derības saturu, Dieva atklāsmi un vadību atsevišķa cilvēka un veselas tautas dzīvē. Interesenti lūgti sazināties ar draudzes mācītāju līdz š. g. 20. oktobrim.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā. 45 un H ielā.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SANTA ROSA

13. oktobrī plkst. 2 dienā dievkalpojums.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens - eļļas apkure, 2 garāžas. Kopīgā cena $ 16.000,-, iemaksa $ 2.500,-. Atlikums uz vienu atklātu 6½% obligāciju.

WILLOWDALE — ļoti tuvu Yonge: Jauna, moderna 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, pagrabā izbūvēta liela atpūtas telpa, plats iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 16.900,-, iemaksa $ 1200,.

EGLINTON - VICTORIA PARK: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 14.900,-, iemaksa $ 1.900,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Kārlis Zītars

PĀRDOMAS

VĒSTULE LA NO AUSTRĀLIJAS

Kad atbraucām šurp trimdā un kad vēl nevarējām sarunāties savas jaunās zemes valodā, tad neviens mūs neievēroja. Reti kāds vietējais iedzīvotājs zināja, kā pasaulē ir tāda tauta kā latvieši. Bet jau pirmā gada beigās, kad mūsu bērni īsā laikā piesavinājās vietējās valodas un jau pirmā gadā izvirzījās par savu klašu labākiem un sekmīgākiem skolēniem, arī avīzēs sāka parādīties raksti, ka šie spējīgie bērni esot latviešu izcelsmes. Mūsu jaunatnes sekmes bija tik lielas, ka, piem., Austrālijā daži latviešu zēni un meitenes ieguva tik augstas atzīmes, kādas Austrālijas skolu vēsturē nebija vēl piedzīvotas. Un Dienvidaustrālijā nodibināja pat komisiju, lai pētītu, kādēļ latviešu jaunatne tik spējīga. Izglītības ministrijas skolu žurnālos parādījās latviešu dzeja tulkojumā un raksti par latviešu tautas dejām ar latvisko mūziku. Tātad —**mūsu jaunatne bija pirmā, kas trimdā lika runāt par latviešiem.**

Bet ir pagājuši jau 10—15 gadi, un dažiem liekas, ka mūsu jaunatne savā latviskā stājā un latviskā centībā sāk atslābt. Nebērsim nu tūliņ karstas ogles uz mūsu zēnu un meiteņu galvām! Vispirms neaizmirsīsim, ka katra trimda no immigrantiem prasa savu nodevu. Vārdi paliek vārdi vien, lai cik cēlā formā tie arī būtu izteikti. Mēs varam kliegt uz katra ielas stūra, ka latviešu speķa pīrādziņi ir pārākie pasaulē, — neviens mūs neuzklausīs. Bet iedodiet svešiniekam to nogaršot, — un viņš, varbūt, ņems vēl otru un prasīs kā tos sauc un kā pagatavo. Man tā vien liekas, ka arī attiecībā uz mūsu jaunatni mēs to latvisko pīrāgu — lielām gan bez gala, bet nogaršot to daudz nedodam.

Būs atkal tikai tukši vārdi, ja teiksim, ka mēs ar savu jaunatni labi saprotamies. Bet tas tak ir dabiski, un tam tā jābūt, ka jaunatne domā un dara savādāk nekā vecā paaudze. Ja viņa tā nerīkotos, tad tā apstātos savā progresā. Un laikam jau nebūs neviena, kurš neatzītu, ka **tikai mūsu jaunatnē ir mūsu nākotne kā tautai,** un ja mums trimdā nebūs vairs latviskas jaunatnes, tad mēs kā tauta arī beigsim pastāvēt. Tagad, piem., par mūsu jaunatnes intellektuāļiem, studentiem, graduētiem mēdz parādīties spārnots izteiciens: „ Kam daudz dots, no tā var daudz prasīt!" Un Latvijā rēķināja, cik valstij katrs students izmaksāja. Bet vai Latvija ko dod tagad? Tagad mūsu skolu un studējošo jaunatni uztur trimdas zemes, un sekmīgākiem maksā arī stipendijas. Un ne jau mēs esam tie, kas piespiež mūsu dēlus un meitas būt sekmīgiem — tās ir mūsu senču asinis. Bet ne jau katrs var saņemt valsts un privātās stipendijas, — tās iegūst tikai labākie no labākiem. Bet kā tad ar pārējiem, kuŗi arī varētu un gribētu izglītību turpināt, bet kuŗi pie stipendijām nav varējuši piekļūt. Vai daudz esam viņiem palīdzējuši? Labāk nosarksim pie laika un neaizbildināsimies ar banālo izteicienu, ka nauda vajadzīga visur un daudzās svarīgās lietās. Tā domādami izdosim sev drošu garīgās nabadzības apliecību. Jo pie labākās gribas nekādi nevaru saskatīt kas gan trimdā mums būtu svarīgāks par mūsu nacionālo jaunatni.

Ir skaidrs, ka izdodam lielas summas dažādiem mērķiem, bet man liekas, ka šīs summas varētu sadalīt arī savādāk.

Un kā ar mūsu gleznotājiem, rakstniekiem, mūziķiem?! Arī tiem dodam katru gadu balvas. Bet vai nebūtu labāk, ja mēs pirktu vairāk grāmatu un gleznu un tās dāvātu savām skolām? **Mūsu skolas jāierīko, jāizdaiļo un jāapgādā labāk nekā vietējās skolas,** tad arī skolēniem radīsies prieks turp iet, un viņi leposies ar savu latviešu skolu. Bet par pašiem skolotājiem man bail daudz runāt, jo tas jau tā ir iegājies, ka tos esam pataisījuši par saviem nacionāliem vergiem, — tiem viss jādara par brīvu, jāziedo savs laiks un jāizdod arī savi līdzekļi. Kas tas ir? Vai tas ir mūsu nacionālais gods vai nacionālais kauns?

Bet kā ir ar mūsu nacionālās mākslas audējiem, keramiķiem un sudrabkaļiem?! Vai neesam tos novērtējuši par zemu? Man nācās vairākas reizes apmeklēt daiļamatnieku izstādes, un tur esmu sastapis vietējos interesentus, kas pētīja, nozīmēja un mērīja mūsu audumus. Kad tos iepazīstināju ar darbu autoriem, viņi bija ļoti pateicīgi un drīz vietējās avīzēs parādījās slavinātāji un apbrīnas pilni raksti par latviešu audēju, keramiķu un zeltkaļu augsto mākslu. Tautiskie tērpi prasa ilgstošu darbu un labus līdzekļus, un ne katrs pie tiem var tikt. Varbūt vecāki nevar palīdzēt, bet sabiedrība var, nopērkot kaut materiālus. Katrs adatas dūriens nacionālā tērpā vai galdautā ievilks arī nacionālu pavedienu darītājas sirdī.

Mums Austrālijā, vismaz Melburnā, Nameja gredzens ir tapis par latviešu pazīšanās simbolu. Un es zinu trīs brāļus, kas, šo gredzenu valkājot, atraduši daudz jaunu paziņu gan svešā sabiedrībā, gan kolledžās. Bet dažos gadījumos noticis arī tā, ka uzrunātais gredzena īpašnieks atbildējis „Sorry, I am not a Latvian. But I very like this ring." Šādus gredzenus mēs varētu dāvināt katram latviešu skolas beidzējam un kopā ar keramiku un sudraba izstrādājumiem uzvarētājiem sportā, jauniešiem — **labākajiem latviešu grāmatu lasītājiem u. t. t.**

Teiktais galvenokārt attiecas uz līdzekļu pārkārtošanas iespējām. Bet pēdējā laikā vairāk un vairāk nākas sastapties ar domām un izdarībām, kas nacionālās stājas un izdarības ziņā liekas nepārdomātas un pārspīlētas. Būs tak katram skaidrs, ka ar bardzību un nevajadzīgi skaļu un lielīgu valodu pie sevis nevienu jaunu draugu nesaistīsim, un vecos draugus varam pat aizbaidīt prom. Ar bardzību nevar arī asimilēt. Agrāk teica, ka vislielākie citas tautas asimilētāji pasaulē esot franči, jo viņi esot arī vislielākie laipnības un iecietības izrādītāji pret sveštautieti. Protams, tā var būt iedzimta īpašība, bet tā var būt arī tālredzīga politika. Mazajai saujiņai latviešu svešumā jābūt— ļoti, ļoti tālredzīgai. Neaizmirsīsim vēlreiz, ka mūsu vecās paaudzes dienas iet uz beigām un ka mēs nedzīvojam sev, bet gan jaunās audzes dēļ. Man bail, ka mēs, vecie vīri, vēl ļoti dzīvojam pagātnes izjūtās un neesam spējīgi skatīties tālu uz priekšu. Būs, laikam, taisnība, ka patlaban organizāciju un biedrību valdēs lielā daļa ir vēl vecās audzes ļaužu. Un būs arī taisnība, ka daudzi jaunie neuzņemas valdes vīru pienākumus tāpēc, ka viņi vairs nespēj latviski rakstīt. Un kas vainīgs? Taču mēs paši, vecie! Savā laikā neesam bijuši tālredzīgi un neesam devuši viņiem iespēju un radījuši patikšanu mācīties rakstīt savā mātes valodā.

Pēc valodas aizmiršanas nākošā lieta, kas visvairāk grauj mūsu tautību, ir jauktās laulības. Atcerēsimies, ka sakarā ar tām, valodu ziņā, sāka raisīties pat draudžu kaŗi. Un šī lieta ir tikai sākumā. Ar katru nākošo gadu šī problēma kļūs akūtāka. Katram jābūt patriotam, tas ir pilnīgi skaidrs. Labākos augļus dos labi pārdomāta reālpolitika. Jauktas laulības mums jāuzņem jau kā notikusi reālitāte. Un ar to mēs esam nostatīti uz naža asmens. Nu mums jāizšķiras: kas ir labāk, vai šādu ģimeni pieņemt savā sabiedrībā (draudzē), vai to no sevis atgrūst, un tā zaudēt vismaz vienu latvieti? Mēs visi pastāvam uz to, ka Dievu gribam pielūgt savā valodā, bet aizmirstam, ka to pašu grib darīt arī jauktas ģimenes partneris. Ieteikums, lai katrs ģimenes loceklis iet savā baznīcā, neizklausās labs,— tā mēs ģimeni ne vienosim, bet šķelsim. Un ko pozitīvu ar to būsim panākuši? Ja citas tautas piederīgais nāk mūsu sabiedrībā, draudzē u. t. t., viņš mums jāuzņem ar toleranci, smalkjūtību, viesmīlību un sirsnību,— tā, lai viņš jūtas tikpat labi un vēl labāk nekā savas tautas sabiedrībā. Ja nebūsim ieguvuši jaunu latvieti, tad vismaz būsim ieguvuši labu mūsu interešu aizstāvi. Ja jauktu laulību ģimene ar rūgtumu sirdī aizies

(Nobeigums 8. lpp.)

Austra Augenberga

RAŠU VIENLĪDZĪBAS JAUTĀJUMS LIELBRITANIJĀ

Laikraksti gandrīz katru dienu sniedz ziņas par baltās un melnās rases segregāciju Dienvidafrikā, par balto un melno cīņu dažās ASV valstīs. Interesanti vērot, kā rašu vienlīdzības jautājums ir atrisināts citās zemēs, piemēram, Britanijā.

Teorijā Britanija šinī jautājumā ir viena no visbrīvākajām zemēm pasaulē, kur likuma priekšā visiem ir vienādas tiesības. Arī britu prese nosoda rašu segregāciju Dienvidafrikā — un ar zināmu atturību diplomātisku iemeslu dēļ arī ASV. Neieteiktu nevienam sludināt antisemītiskas idejas Britanijā: kādam skolotājam, kuŗš bija loceklis organizācijā ar antisemītiskām tendencēm, bija pat jāzaudē vieta.

Bet Britanijā bez parlamentā izdotajiem likumiem ir arī „nerakstīti likumi" — gadu simteņiem vecas tradicijas, kuŗas noteic pilsoņu ieskatus un dzīves veidu, dažos gadījumos it kā runā pretim oficiālajam likuma burtam. Apskatīšu vispirms visvecāko emigrantu stāvokli.

Pēc Izraēlas un Savienotām Valstīm Britanijas žīdi var lepoties ar kvantitātīvi un kvalitātīvi visspēcīgāko organizāciju pasaulē. Laiku pa laikam viņiem Londonā notiek kongress, kur ierodas dalībnieki arī no citām zemēm un kuŗos tiek apspriests žīdu minoritātes stāvoklis dažādās valstīs. Daļa Britanijas žīdu stingri turas pie savas reliģijas un pat nometas uz dzīvi vienkopus savas sinagogas tuvumā atsevišķā kvartālā. Daļa ir pārgājusi kristīgā ticībā un jauktajās laulībās asimilējušies ar vietējiem iedzīvotājiem. Trešā daļa ir kļuvusi vienaldzīga pret jebkādām dogmām. Teorijā viņu stāvoklis ir ļoti labs. Šim žīdu stāvoklim Britanijā ir savs vēsturisks pamats: neaizmirsīsim, ka Anglijas „imperiālisma tēvs" bija karalienes Viktorijas laikmetā konservātīvais premjērministrs Dizraēli (viņš gan bija pārgājis kristīgā ticībā). Dizraēli par saviem nopelniem saņēma no karalienes Vikorijas lorda Bikonsfilda titulu. Tieši uz viņa ierosinājumu Viktorija ieguva Indijas ķeizarienes titulu. Karaliene Viktorija vēl arvien ir ļoti populāra Britanijā, un neviens brits, kuŗš daudzmaz zina savas zemes vēsturi, neaizmirsīs, ka Dizraēli vārds ir cieši saistīts ar Viktorijas laikmeta iekšējo un ārējo politiku. Starp citu viņš ir atcēlis Gladstona ierosinātos streika brīvības ierobežojumus; ar viņa vārdu ir saistīts likums par obligāto skolu, ārpolītikā Anglijas lielā aktīvitāte Tuvējos Austrumos, kur Dizraēli uzstājās pret Krievijas centieniem „likvidēt" Turciju. Tā teorijā žīdiem ir ceļš vaļā uz visiem valsts amatiem. Daudzi no viņiem ir parlamenta locekļi, — it sevišķi lēboristu partijas rindās ir sastopami daudzi žīdu izcelsmes vārdi. Pirms dažiem gadiem miljonu pilsētas Glazgovas (Skotijas lielākās pilsētas) galva resp. „lords provosts" bija žīds. Žīdi ir sastopami visdažādākās nozarēs — ne tikai tirdzniecībā un rūpniecībā, — bet viņi darbojas arī augstskolās par mācības spēkiem, advokātūrā u. c. Hitlera laikā vairums Vīnes intelliģento žīdu tika viesmīlīgi uzņemti Britanijā un šeit labi ierīkojušies, atrodot nodarbošanos visvairāk medicinā un mūzikā. Ja atņemtu žīdus britu mūzikas dzīvei, tad paliktu liels tukšums, jo briti paši par mākslu daudz neinteresējas. Briti pat nesauc šos Vīnes immigrantus par žīdiem, bet „vīniešiem" (tā radušies pasaulē it kā jauna tauta — „vīnieši"!)

Tā ir teorija, bet praksē žīdiem ir daži ierobežojumi. Katram „pieklājīgam" britam ir jānodarbojas ar sportu un jābūt kāda sporta kluba loceklim. Skotijā ir daži golfa klubi, kuŗi neuzņem par biedriem žīdus. Arī sabiedriskajā dzīvē žīdiem ir daži ierobežojumi. Pēc vecas tradicijas britu vīriešiem ir jāpavada savs brīvais laiks kādā klubā, t. i., jābūt par kāda kluba locekļiem. Arī daži klubi neuzņem žīdus. Tādas pašas ziņas ir par dažām skolām (protams, ne par valsts skolām — „state schools"). Nesen avīzē parādījās ziņa, ka kāda Glazgovas firma atteikusies pārdot žīdiem mājas — sakarā ar zemes gabalu īpašnieku noteikumiem. Tomēr par spīti dažiem ierobežojumiem žīdu stāvoklis Britanijā ir ļoti labs. Ne par velti žīdi paši nosauc Britaniju par „labu zemi". Šinī ziņā raksturīgi bija arī britu preses raksti par

(Nobeigums 8. lpp.)

BUY
CSB
63

VIEGLI IEGĀDĀTIES

Kanadas Krājbondus varat iepirkt pret skaidru naudu vai arī uz nomaksu. Iegādājieties tās savās darba vietās caur krāšanas plānu — vai bankās, no autorizētiem financistiem, biržu mākleŗiem, vai naudas aizdevējām sabiedrībām. Krājbondi dabūjami dažādās vērtībās: $50.-, $100.-, $500.-. $1000.-, un $5000.- līdz $10.000.- uz personu. Tie piemēroti katrai kabatai.

VIENKĀRŠI IEKASĒT

Kanadas Krājbondus varat apmainīt pret skaidru naudu par pilnu nominālvērtību plus procentus.Ja jums ievajagas naudas, izpildiet attiecīgo bonda formu un uzrādiet to savā bankā, kur jūs saņemsit naudu nekavējoties.

Kanadas Krājbondi ir labāki kā skaidra nauda.

VĒRTS TURĒT

Katra gada 1. novembrī jūs saņemat Kanadas Krājbondu augļus — 4½% par katru no pirmajiem 2 gadiem; 5% par nākošiem 6 gadiem, 5½% par turpmākiem 4 gadiem, kas caurmērā dod 5.03% gadā, ja bondi paturēti pilnu laiku. 12 gadu laikā $100.00, ieguldīti bondos, jums dod $161.-, augļus ieskaitot.

CANADA SAVINGS BONDS/63

AMERIKAS LATVIEŠU T
BOSTONAS ANSAM
Režisora, aktieŗa VALFRĪDA ST
50 gadu skatuves darba atceres v
TORONTO
sestdien, š. g. 12. oktobrī, plkst. 8.
Eaton auditorijā, Eaton's Co
ULŽA SILIŅA komēdija 3 cēlienos
INTERME
ILĢUCIE
Tēlotāji: ANCE ROZĪTE, RASMA BIRZGA
LEJIŅA, ELZA PŪCE, VALFRĪ
JĀNIS LEJIŅŠ, REINIS BIRZ
VESTRS LAMBERGS un VITO
Režisors: Jānis Lejiņ
Skatuves gleznotājs: Harijs Gri
Biļetes : $ 3.00, $ 2.50, $ 2.00
iepriekšpārdošanā „LOTUS" puķu veikalā 80
Izrādes dienā, 12. oktobrī, Eaton auditorijas
SKOLĒNIEM PUSCENAS.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skum
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
LOTUS PUĶU V
802 Bathurst ielā, pie
tel.: LE 3-3884, T
KANADAS DAIĻAMATNIEK
SALONS.
Sveiciet AR Z
LOTUS

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 v
no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, te

Ģenerāļa Goppera fonda izdevum
stāstu grāmata jaun
V. KLĒTNIEKA
KLINTENIE
KLINTENIEŠU darbība notiek 1940./41. ga
jauniešu slepenās sanāksmes Baigajā gadā u
ģimenes pārsteigumiem bagātās gaitas Cēsu a
KLINTENIEŠI ir 245 lpp. bieza grāmata a
Dzeņa illustrācijām un apvāka zīmējumu.
Cēsu pilsētas plāns, bet nobeigumā Cēsu apk
ļauj izsekot grāmatā aprakstītai darbībai.
KLINTENIEŠI pasūtināmi: Kanadā — M
8 Nipissing Dr., Islington, Ont. ASV —
103 Rose St., Freeport, L.I. N.Y,
Grāmata maksā $ 4.00, un to izsūta tūlīt p
saņemšanas. Čeki vai naudas pārvedumi rakstā
fonds" vārdā.

SŪTIET SAIŅUS ZIEMSVĒTKI
Visas cenas ASV dolaros.
GAĻAS SAIŅI
A-1 2 kg eksporta bekona vai speķa, 1 kg Īs
desas, 1 kg cūkas karbonādes vai fileja
A-2 Iepriekšējais dubultots ....
C-1 1,5 kg sutināta šķiņķa, 0,8 kg Īstas d
2 kg eksporta bekona vai speķa ....
C-2 Iepriekšējais dubultots ....
C-3 2,5 kg speciāli sālīta un žāvēta šķiņķa, 1
tināta svaiga šķiņķa, 2 kg Īstās dūmdes
bekona vai speķa ....
C-4 Iepriekšējais dubultots ....
SVĒTKU SAIŅI
22 — 1 kg cukura, 454 gr. kakao, 500 gr. sv
gr rozīņu, 50 gr. Nescafē, 300 gr. šokol
gr . šokolādes karameļu, 500 gr. bis
piparkūku, 240 gr. konfekšu un 20 svecī
23 — Iepriekšējais dubultots ....
24 — 1 kg cukura, 1 kg miltu, 1 kg sviesta,
1 kg žāv. jauktu augļu, 1 kg dūmdesas,
piņu kafijas, 454 gr kakao, 370 gr bisk
gr tējas, 340 gr rozīņu, 200 gr šokolāde
karameļu, 20 svecīšu un 60 cigarešu ..
25 — Iepriekšējais dubultots, + 500 gr riek
15 — 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg žāvētas
des, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr.
des, 200 gr tējas, 454 gr kakao, 100 cig
gr karameļu ....
16 — Iepriekšējais dubultots ....
Pasūtinājumus, uzdodot pilnu vārdu
kā arī adresi un naudas pārvedumu
DV SAIŅIŠU NODAĻAI
123 Huron St., Toronto 2-B, O
Maksājot Kanadas valūtā, lūdzam pierēķinā
pību, noapaļojot uz augšu līdz pilnām d

...IET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

VICTORIA PARK: Atsevišķs 6 ...eļu bungalovs, eļļas apkure, pri- ... ceļš. Kopīgā cena $ 14.900,- ie-

...IEKIEM UZ 3 GADIEM UZ ...Ā IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

...MS LIELBRITANIJĀ

Bet Britanijā bez parlamen- ... tā izdotajiem likumiem ir arī ... „nerakstīti likumi" — gadu sim- ... teņiem vecas tradīcijas, kuras ... noteic pilsoņu ieskatus un dzī- ... ves veidu, dažos gadījumos it ... kā runā pretim oficiālajam li- ... kuma burtam. Apskatīšu vis- ... pirms visvecāko emigrantu stā- ... vokli.

Pēc Izraēlas un Savienotām Valstīm Britanijas žīdi var lepoties ar kvantitatīvi un kvalitatīvi visspēcīgāko organizāciju pasaulē. Laikā pa laikam viņiem Londonā notiek kongress, kur ierodas dalībnieki arī no citām zemēm un kuros tiek apspriests žīdu minoritātes stāvoklis dažādās valstīs. Daļa Britanijas žīdu stingri turas pie savas reliģijas un pat nometas uz dzīvi vienkopus savas sinagogas tuvumā atsevišķā kvartālā. Daļa ir pārgājusi kristīgā ticībā un jauktās laulībās asimilējušies ar vietējiem iedzīvotājiem. Trešā daļa ir kļuvusi vienaldzīga pret jebkādām dogmām. Teorijā viņu stāvoklis ir ļoti labs. Šim žīdu stāvoklim Britanijā ir savs vēsturisks pamats: neaizmirsīsim, ka Anglijas „imperiālisma tēvs" bija karalienes Viktorijas laikmeta konservatīvais premjērministrs Dizraēli (viņš gan bija pārgājis kristīgā ticībā). Dizraēli par saviem nopelniem saņēma no karalienes Vikorijas lorda Bikonsfīlda titulu. Tieši uz viņa ierosinājumu Viktorija ieguva Indijas ķeizarienes titulu. Karaliene Viktorija vēl arvien ir ļoti populāra Britanijā, un neviens brits, kurš daudzmaz zina savas zemes vēsturi, neaizmirsīs, ka Dizraēli vārds ir cieši saistīts ar Viktorijas laikmeta iekšējo un ārējo politiku. Starp citu viņš ir atcēlis Gladstona ierosinātos streika brīvības ierobežojumus; ar viņa vārdu ir saistīts likums par obligāto skolu, ārpolitikā Anglijas lielā aktivitāte Tuvējos Austrumos, kur Dizraēli uzstājās pret Krievijas centieniem „likvidēt" Turciju. Tā teorijā žīdiem ir ceļš vaļā uz visiem valsts amatiem. Daudzi no viņiem ir parlamenta locekļi, — it sevišķi lēboristu partijas rindās ir sastopami daudzi žīdu izcelsmes vārdi. Pirms dažiem gadiem miljonu pilsētas Glazgovas (Skotijas lielākās pilsētas) galva resp. „lords provosts" bija žīds. Žīdi ir sastopami visdažādākās nozarēs — ne tikai tirdzniecībā un rūpniecībā, — bet viņi darbojas arī augstskolās par mācības spēkiem, advokatūrā u. c. Hitlera laikā vairums Vīnes intelliģento žīdu tika viesmīlīgi uzņemti Britanijā un šeit labi ierīkojušies, atrodot nodarbošanos visvairāk medicinā un mūzikā. Ja atņemtu žīdus britu mūzikas dzīvei, tad paliktu liels tukšums, jo briti paši par mākslu daudz neinteresējas. Briti pat nesauc šos Vīnes immigrantus par žīdiem, bet „vīniešiem" (tā radusies pasaulē it kā jauna tauta — „vīnieši"!).

Tā ir teorija, bet praksē žīdiem ir daži ierobežojumi. Katram „pieklājīgam" britam ir jānodarbojas ar sportu un jābūt kāda sporta kluba loceklim. Skotijā ir daži golfa klubi, kuri neuzņem par biedriem žīdus. Arī sabiedriskajā dzīvē žīdiem ir daži ierobežojumi. Pēc vecas tradicijas britu vīriešiem ir jāpavada savs brīvais laiks kādā klubā, t. i., jābūt par kāda kluba locekļiem. Arī daži klubi neuzņem žīdus. Tādas pašas ziņas ir par dažām skolām (protams, ne par valsts skolām — „state schools"). Nesen avīzē parādījās ziņa, ka kāda Glazgovas firma atteikusies pārdot žīdiem mājas — sakarā ar zemes gabalu īpašnieku noteikumiem. Tomēr par spīti dažiem ierobežojumiem žīdu stāvoklis Britanijā ir ļoti labs. Ne par velti žīdi paši nosauc Britaniju par „labu zemi". Šinī ziņā raksturīgi bija arī britu preses raksti par

(Nobeigums 8. lpp.)

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA
BOSTONAS ANSAMBLIS

Režisora, aktiera VALFRĪDA STREIPA
50 gadu skatuves darba atceres viesizrāde
TORONTO
sestdien, š. g. 12. oktobrī, plkst. 8.00 vakarā
Eaton auditorijā, Eaton's College St.
ULŽA SILIŅA komēdija 3 cēlienos (4 ainās)

INTERMECO ILGUCIEMĀ

Tēlotāji: ANCE ROZĪTE, RASMA BIRZGALE, LOLITA LEJIŅA, ELZA PŪCE, VALFRĪDS STREIPS, JĀNIS LEJIŅŠ, REINIS BIRZGALIS, SILVESTRS LAMBERGS un VITOLDS VĪTOLS.

Režisors: Jānis Lejiņš.

Skatuves gleznotājs: Harijs Gricēvičs.

Biļetes: $ 3.00, $ 2.50, $ 2.00
iepriekšpārdošanā „LOTUS" puķu veikalā 802 Bathurst St.

Izrādes dienā, 12. oktobrī, Eaton auditorijas kasē.

SKOLĒNIEM PUSCENAS.

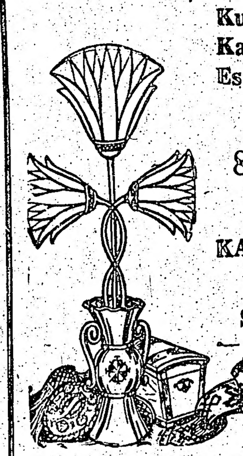

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.

Sveiciet AR ZIEDIEM!

LOTUS

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Ģenerāļa Goppera fonda izdevumā iznākusi
stāstu grāmata jaunatnei
V. KLĒTNIEKA
KLINTENIEŠI

KLINTENIEŠU darbība notiek 1940./41. gadā. Aprakstītas jauniešu slepenās sanāksmes Baigajā gadā un kādas latviešu ģimenes pārsteigumiem bagātās gaitas Cēsu apkārtnes mežos. KLINTENIEŠI ir 245 lpp. bieza grāmata ar 15 māksl. Ed. Dzeņa illustrācijām un apvāka zīmējumu. Grāmatas vākā Cēsu pilsētas plāns, bet nobeigumā Cēsu apkārtnes karte, kas ļauj izsekot grāmatā aprakstītai darbībai.

KLINTENIEŠI pasūtināmi: Kanadā — Mr. J. Treimanis, 8 Nipissing Dr., Islington, Ont. ASV — B. Budkēvičs 103 Rose St., Freeport, L.I. N.Y,

Grāmata maksā $ 4.00, un to izsūta tūlīt pēc pasūtinājuma saņemšanas. Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz „Goppera fonds" vārda.

SŪTIET SAIŅUS ZIEMSVĒTKIEM LAIKUS

Visas cenas ASV dolaros.

GAĻAS SAIŅI

A–1	2 kg eksporta bekona vai speķa, 1 kg īstās dūmdesas, 1 kg cūkas karbonādes vai fileja	$ 19.05
A–2	Iepriekšējais dubultots	$ 32.10
C–1	1,5 kg sutināta šķiņķa, 0,8 kg īstas dūmdesas, 2 kg eksporta bekona vai speķa	$ 20.70
C–2	Iepriekšējais dubultots	$ 34.60
C–3	2,5 kg speciāli sālīta un žāvēta šķiņķa, 1,5 kg sutināta svaiga šķiņķa, 2 kg īstās dūmdesas, 3 kg bekona vai speķa	$ 35.60
C–4	Iepriekšējais dubultots	$ 62.50

SVĒTKU SAIŅI

22	— 1 kg cukura, 454 gr. kakao, 500 gr. sviesta, 340 gr rozīnu, 50 gr. Nescafē, 300 gr. šokolādes, 225 gr . šokolādes karameļu, 500 gr. biskvītu vai piparkūku, 240 gr. konfekšu un 20 svecīšu	$ 16.50
23	— Iepriekšējais dubultots	$ 27.00
24	— 1 kg cukura, 1 kg miltu, 1 kg sviesta, 1 kg rīsu 1 kg žāv. jauktu augļu, 1 kg dūmdesas, 500 gr pupiņu kafijas, 454 gr kakao, 370 gr biskvītu, 100 gr tējas, 340 gr rozīnu, 200 gr šokolādes, 227 gr karameļu, 20 svecīšu un 60 cigarešu	$ 28.00
25	— Iepriekšējais dubultots, + 500 gr riekstu kodolu	$ 49.50
15	— 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg žāvētas karbonādes, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr tējas, 454 gr kakao, 100 cigarešu, 225 gr karameļu	$ 35.50
16	— Iepriekšējais dubultots	$ 63.75

Pasūtinājumus, uzdodot pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī adresi un naudas pārvedumu piesūtīt

DV SAIŅIŠU NODAĻAI —
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

Maksājot Kanadas valūtā, lūdzam pierēķināt 7% kursa starpību, noapaļojot uz augšu līdz pilnām desmitdaļām.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
Āboli no pašu farmas.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

To personu, kas bija iebraukusi pirms dažiem gadiem no Londonas, Ontario,
un prasīja, kur atrodas DV nams, lūdz piezvanīt vēlreiz.
PAZIŅA.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431
92 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

ŠOFERIS
VAJADZĪGS UZŅĒMUMAM.
ZVANĪT
EM 3-6496, Toronto.

High Park Sauna
SUTAS PIRTS.
MASĀŽAS.
583 ANNETTE ST.
TEL.: 767-4086, TORONTO.
Dāmām — otrdienās un trešdienās, no plkst. 2 līdz 12 naktī.
Kungiem — ceturtdienās, piektdienās un sestdienās no plkst. 2 līdz 12 naktī.
Svētdienās no pl. 8 r. līdz 2 pp.
Svētdienās pēc pl. 2 pēc norunas.

BROADVIEW - DANFORTH raj.
IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS
3—4 istabas ar virtuvi, vannas istabu un parkošanas iespējām.
Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā
HO 3-4684, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
2 nemēbelētas istabas un virtuve
(plīts, izlietne un silts - auksts ūdens).
39 PLAYTER BLVD.
HO 5-6505, Toronto.

IZĪRĒJAMS
mēbelēts dzīvoklis uz vēlēšanos vieniniekiem ar pilnu pansiju.
Zvanīt 741-0949, Toronto.

Estd 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA
Vašingtonas ansambļa viesizrādes
Teodora Zeltiņa romantiska komēdija 3 cēlienos.

VILKS RĪGĀ

Tēlotāji: Hilda PRINCE, Helga GOBZINE, Rūta GRUNDMANE, Margarita FREIVALDE, Osvalds URŠTEINS, Olģerts PARŅICKIS, Jānis NEIMANIS, Ivars ŠTURMS un Ārijs DUBINSKIS.

Režisors: Osvalds URŠTEINS
Skatuves gleznotājs: Ēvalds DAJEVSKIS
Mūzikas konsultants: Andrejs LINDBERGS
Deju konsultante: Guna AISTERE - MUNTERE

HAMILTONĀ:
Piektdien, 8. novembrī, plkst. 7.30 vakarā, Dalewood Public School auditorijā Main St. West un Haddon Streets stūrī.
Biļetes iepriekšpārdošanā pie E. Gulbis, 136 Emerson St. Hamilton. Tel.: JA 9-2414.

TORONTO:
Sestdien, 9. novembrī, plkst. 7.30 vakarā, Eaton auditorijā, Eaton's College Street.
Biļetes: $ 3.00, $ 2.50 un $ 2.00. Skolēniem puscenas. Iepriekšpārdošanā „LOTUS" puķu veikalā 802 Bathurst St. Izrādes dienā, 9. novembrī, Eaton auditorijas kasē.

ROČESTRĀ, N.Y.:
Svētdien, 10. novembrī, plkst. 3.00 pēcpusdienā, YMCA namā, 175 North Clinton Avenue.
Biļetes: $ 3.00, $ 2.50 un $ 2.00. Skolēniem $ 1.50. Iepriekšpārdošanā pie DV apvienības kasiera J. Reiča, 999 Exchange Street, Rochester, N.Y. Tel.: BE 5-6290.

Izrādes sāksies precīzi noteiktā laikā un pirmās piecas minūtes zāles durvis ieejai būs slēgtas.

ESTO BAKERY
136 Sears St., HO 5-2607, Toronto.
Piedāvā: latviešu gaumē ceptu rupjmaizi, baltmaizi, maizītes. Gaļas izstrādājumi; desas, žāvētas zivis u. c. Sieri un dažādi konservi,
LABĀKIE PRODUKTI. PIEGĀDĀJAM MĀJĀS.

VENUS
PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
Latviešu keramika.
Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĒJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

G. Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāni (illustr.)	$ 3.20
J. Širmanis — LIELĀS PASAULES SĀKUMS (illustr.)	$ 3.20
ZINAĪDAS LAZDAS KRĀJUMS, 22 autori (12 illustr.)	$ 6.50
A. Brastiņš — SLIŅĶIS, vēstur. pasaka, krāsu illustr.	$ 2.40
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠU NAMU, dzejoļi	$ 3.20
Žurnāls ZINTIS Nr. 9 ar pašmāc. pielikumu angļiem	$ 1.00

SAGATAVOŠANĀ

ĀBECE ar daudzkrāsu bildēm	$ 1.50
G. Zariņš — MIELES, romāns (illustr.)	$ 3.20
Ern. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS 1000 G. VAJĀŠANA	$ 2.40
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi	$ 2.80

IEPRIEKŠ MAKSĀJOT, 20% ATLAIDE.

ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS
719 W. WILLOW ST. CHIC. 14, ILL., USA.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
4 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 213
RO 6-8354 (mājās).

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIŅIŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIEŖSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

LITTLE RĪGA — delikatešu veikals LE 4-897?
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW
DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-515?
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-735?
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKUL...

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS ŠOKOLĀDES UN KONSERVI. EMILIJA un GEORGS DUMPES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽĀDI

R P M ELECTRIC
ELEKTRĪBAS UZŅĒMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko installāciju. Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, skaitītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3 1640.

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlas riepas un baterijas. Lubrikācija, „Undercoatings" un remonti. Atvērts 24 st. katru trešo nedēļu.
LAIMONIS ALDERS

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-649?
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un baltī - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide.

Everlast Heating Co. LE 1-110?
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-531?

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒRĒŠANA un EĻĻAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Plaza.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. PUĶES UN TROPISKI STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājā AT 2-1235.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER

93 Roncesvalles Ave., Toronto 3.

SWANSEA – KINGSWAY

$ 2500,- iemaksa 6 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai klusā rajonā. Istabu izmēri: dzīvojamā telpa 22×20 pēdu, ēdamistaba 16×16 pēdu, moderna virtuve 15×12 pēdu. Otrā stāvā 3 ērtas guļamistabas un vannas istaba ar dušu. Atpūtas telpa pagrabā 28×34 pēdu, panelēta. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Viena atklāta ilgtermiņa obligācija par atlikuma summu. Pasteidzieties, ja esat nodomājuši šini rudenī pirkt māju. Le 5-4455.

RONCESVALLES & GRENADIER AVE.

$ 1500,- iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar vienu atklātu ilgtermiņa obligāciju. Atmaksa, ieskaitot procentus, $ 85,- mēnesī. Labi uzturēta māja ar lielu un modernu virtuvi. Garāža. Kādēļ maksāt īri, ja varat dzīvot pats savā mājā? Palīdzam sagādāt aizdevumu nepieciešamai iemaksai. LE 6-0143.

YONGE – EGLINTON AVE.

$ 3000,- iemaksa. 8 istabas 2 stāvos. 2 modernas virtuves. 2 vannas istabas. Ļoti labi uzturēta atsevišķa dubultķieģeļu māja. Garāža, privāts iebraucamais ceļš. Tuvu pazemes dzelzceļam. LE 5-4455.

4 DZĪVOKĻI

$ 38.000,- pilna prasītā cena 4 piecistabu dzīvokļu mājai Avenue Rd. & Eglinton rajonā. Labi uzturēta, atsevišķa dubultķieģeļu ēka ar privātu iebraucamo ceļu un 4 garāžām. Katrs dzīvoklis izīrēts par $ 105,- mēnesī. Uz īpašuma nav parādu. Zema iemaksa. Viena atklāta ilgtermiņa obligācija. LE 6-0143.

BLOOR – JANE

$ 2000,- iemaksa atsevišķai divstāvu 6 ist. mūra mājai ar 2 modernām virtuvēm un divām vannas istabām. Liels labi iekopts dārzs. LE 5-4455.

DĀMU FRIZĒTAVA UN MĀJA

$ 3000,- iemaksa modernai dāmu frizētavai ar 6 istabu mūra māju. Izdevīgs gadījuma pirkums. Konfidenciālai informācijai lūdz zvanīt LE 6-0143.

RONCESVALLES – HIGH PARK

$ 500,- iemaksa atsevišķai 6 istabu mājai ar ļoti modernu virtuvi, radiātoru – eļļas apkuri, dārzu un aizmugures iebraucamo ceļu. Obligāciju maksājumi $ 90,- mēnesī. Ilgtermiņa atmaksa. Tuvu satiksmei un veikaliem. LE 6-0143.

MUMS IR ĪPAŠUMI VISOS PILSĒTAS RAJONOS. PĀRDODAM PIRMĀS UN OTRĀS OBLIGĀCIJAS AR 7% — ATKLĀTĀM UN SLĒGTĀM.

Nesaistošai informācijai lūdzam zvanīt mūsu birojam katrā laikā.

Pārstāvji: A. Kretulnieks, H. Makars, V. Mukts, J. Veiss.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. 2. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

DV futbolisti uzvar — Hibernians 3:2 (2:0)

Otrdien, 8. oktobrī, DV futbolisti sacentās ar Hibernians vienību.

Dažas minūtes pēc spēles sākuma Jānis Vilmanis ar patēlu raidījumu pārsteidz pretinieka vārtsargu, un DV ved 1:0. Pretinieks censās rezultātu izlīdzināt, bet bez panākumiem. Īsi pirms puslaika beigām straujais Ēriks Bušs pārķer pretinieka vārtsarga atvairīto bumbu un ievada to vārtos. Puslaiks 2:0 DV vienības labā.

Otrā puslaikā spēle mainās. Pretinieks neatlaidīgi uzbrūk un izmantojot DV aizsardzības kļūdas, rezultātu izlīdzina. Stāvoklis 2:2.

Iedegas sīva cīņa par uzvaru. DV vienība neatlaidīgi uzbrūk, bet ar vārtu iegūšanu nelaimējas. Īsi pirms spēles beigām skaistā saspēlē starp Jāni Vilmani, Kārli Gulbi, Ēriks Bušs iegūst uzvaru nesošos vārtus. Tiesneša beigu svilpei atskanot, DV vienība atstāj laukumu kā uzvarētāja.

DV futbolistiem atlikusi vēl viena līgas spēle ar Romula vienību, un ar šo spēli šī futbola sezona arī noslēgsies.

R. Kurmītis

*

Latviešu sporta apvienība Kanadā rīko sezonas slēgšanas balli 23. novembrī plkst. 8.00 vakarā Ungāru zālē (College St.).

Sarīkojumā piedalās latviešu YMCA, Latviešu sporta klubs un DV sporta klubs. Biļetes iepriekš dabūjamas pie sporta klubu pārstāvjiem un sportistiem.

Šinī sarīkojumā apbalvos labākos sportistus aizvadītajā sezonā.

R. K.

RAŠU VIENLĪDZĪBAS . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

Spānijas komūnista Grimana notiesāšanu (viņi to asi nosodīja). Avīze „The Scotsman" vienā no saviem ievadrakstiem protestēja pret Grimana notiesāšanu par kaŗa laikā izdarītiem noziegumiem pēc 25 gadu notecēšanas. Pie tam autors, paredzot salīdzinājumu ar Eichmana notiesāšanu Izraēlā arī pēc ilga laika notecēšanas, steidzās pasvītrot, ka šķietamā līdzība starp Eichmana un Grimana prāvām tomēr esot tikai ārēja, pavirša: Grimanu nevarot salīdzināt ar Eichmani.

„Krāsaino" stāvoklis Britanijā ir diezgan grūts, kaut arī pēc likuma viņiem nav sevišķu ierobežojumu. Krāsaino studentu ir daudz britu augstskolās, un baltie studenti nedomā no viņiem norobežoties. Melnās rases pārstāvji arī strādā dažādās nozarēs, — it sevišķi Londonā. Prakse viņiem tomēr jāsastopas ar dažādiem ierobežojumiem. Nesen skotu studentu savienība izteica savu protestu kādai lielai Glazgovas firmai par atteikšanos veikalā nodarbināt melnos studentus. Dzīvokļu meklēšanā viņiem ir lielas grūtības. Vēl pirms dažiem gadiem mēnešiem ilgi Londonā meklēja dzīvokli kāds melnās rases diplomāts (viens no jauno Afrikas valstiņu sūtņiem), kaut gan viņš pats un viņa dzīvesbiedre bija beiguši universitāti Francijā, piesavinājušies Eiropas dzīvesveidu, apģērbu u. c. Edinburgas festivāla komitejai, gādājot apmešanās iespējas krāsainajiem festivāla viesiem, ir bieži jāpiedzīvo noraidījumi. Arī dažos izpriecu lokālos krāsainajiem ieeja esot aizliegta. Nepatikšanas bija jāpiedzīvo rašu aizspriedumu dēļ arī kādai latvietei, kuŗa strādāja par bibliotēkāri Londonā. Kādā dienā viņa bija uzaicinājusi pie sevis dažas darba biedrenes un arī savu priekšnieci — melnās rases pārstāvi. Tikko pēdējā bija ieradusies, pie durvīm klauvēja saimniece, aizrādot minētai latvietei, ka viņa nekādā ziņā nepieļaušot nēģerietes atrašanos savā mājā!..

Pirms kāda laika vienā no Londonas kvartāliem notikusi sadursme starp britiem un krāsainajiem, pie kam pūlī atskanējuši saucieni: nost ar krāsainajiem... un ārzemniekiem!!!

Tātad antipatijas pret citām rasēm ir dziļi iesakņojušās cilvēku prātā pat visbrīvākajās zemēs.

DIENVIDVIETNAMAS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

tonā. Kā Nu kundze, tā Van Čongs tika intervēti televīzijā — gan ne vienā programmā, pat ne vienā un tai pašā raidstacijā. Nu kundze pārmeta Sav. Valstīm, ka tās Dienvidvietnamā tēlo vienīgi skatītāju lomas un aktīvi nepiedalās kaŗā pret komūnistiem. Viņa arī apgalvoja, ka Sav. Valstu prese nepareizi notēlo reliģiskās domstarpības; tās, kas kādreiz bijušas, tagad vairs nepastāv. Gluži citādās domās bija agrākais sūtnis Van Čongs, Nu kundzes tēvs, kas no amata atkāpās galvenokārt budistu apspiešanas dēļ. Par savu meitu Čongs izteicās, ka viņa saslimusi ar varas kāres trakumu, tāpat kā visa prezidenta Diema ģimene. Čonga uztverē Diema valdība ir tik atpalikusi un neefektīva, ar tādām apspiedējas tendencēm, ka tā izvērtusies par lielāko palīgu komūnistiem un lielāko šķērsli pretkomūnistu uzvarai Dienvidvietnamā.

Vašingtonas nostāja Dienvidvietnamas jautājumā pašreiz vēl nav mainījusies. Tas ir, neskatoties uz iekšpolītiskām jukām un budistu apspiešanas turpināšanu, tāpat brāļa Nu un viņa dzīvesbiedres atklāti pretamerikānisko nostāju, amerikāņi savu saimniecisko nedz militāro palīdzību nav mazinājuši. Mazinās vienīgi optimisms, ka Dienvidvietnamas kaŗam varētu pienākt ātras beigas. Pēdējās militārā vadība sapņo, ka tas iespējams viena gada laikā. Ģen. Teilors un aizsardzības ministrs Maknamara piesardzīgi runā par diviem gadiem. Un ir daudz tādu, patiesu vietējo apstākļu pazinēju, kas domā, ka, ja Dienvidvietnamas kaŗš kādreiz vispār beigsies, tad tikai ar komūnistu uzvaru. Financiāli komūnistiem kaŗš Dienvidvietnamā izmaksā tikai santīmus, salīdzinot ar to, ko šai kaŗā izdod Sav. Valstis un, pēdējās valsts kases vārdā, Dienvidvietnama. Arī dzīvā spēka ziņā komūnisti partizānu zaudējumi ir ļoti niecīgi. Dienvidvietnama nebūs panākusi absolūti neko, pārdzenot komūnistu partizānu spēkus pāri robežai uz Ziemeļvietnamu. Tie ceļu atpakaļ zinās ļoti labi. Un Sav. Valstu atbalstītai Dienvidvietnamai sekot partizāniem pāri robežai uz Ziemeļvietnamu nozīmē riskēt kaŗu ar komūnistu Ķīnu.

Pašreiz var tikai sacīt, ka Dienvidvietnamas problēmai tuvākā nākotnē nekāds atrisinājums nav redzams — un tas amerikāņiem maksā miljonu dolaru dienā!

DUFFERIN - BLOOR

IZĪRĒJAMS

2-3 ISTABU DZĪVOKLIS ar virtuvi. Garāža.

Zvanīt LE 1-6076, Toronto.

GRAMERCY SHIPPING COMPANY

Dib. 1947. g. — Licencēta no Wneshposyltorg Maskavā, kā arī pie Dept. of Banking and Insurance ASV, un nodrošināta.

Bezmuitas dāvanas uz USSR

Šujammašīnas, automobiļi, divriteņi, ledusskapji, mazgājamās mašīnas u. c.

Vērtīgi pārtikas saiņi

Sveiciens „R" .... $ 36.75
1 mārc. kafijas, 1 mārc. kakao, 1 mārc. šokolādes, 2 mārc. cepjamās eļļas, 2 mārc. cukura, 2 mārc. rīsu, 1 mārc. siera, 2 mārc. žāvēta bekona, 2 mārc. žāvēta šķiņķa, 2 mārc. žāvētu augļu.

Augstākās kvalitātes tekstilpreces

Pieprasiet mūsu pilnīgo cenrādi.

Pārsūtām naudu uz USSR

Pilnīga garantija.

Piegāde 2 nedēļu laikā.

Izmaksā pilnos apmēros.

Nav atvilkumu.

Saņēmēja parakstīta kvīts. 9 rubuļi par $ 10.- US

Nodeva: līdz $ 35.- $ 3.50
pāri $ 35.- 10%

Gramercy — N - Y
118 East 28th Street, 906 New York 16, N.Y., USA.
New York - tālr. MU 9-0598.

PAPLAŠINĀTA LATVIEŠU FILATELISTU APVIENĪBAS VALDES SĒDE 13. OKTOBRĪ TORONTO

Lai izklaidētie valdes locekļi Montreālā un Toronto, kā arī nozaŗu vadītāji un vispār latviešu filatelijā ieinteresētās personas varētu satikties un kopīgi apspriesties, LFA noorganizējusi paplašinātu valdes sēdi 13. oktobrī Toronto.

Daudzi filatelisti ASV un Kanadā izteikušies, ka Toronto kā sapulcēšanās vieta ļoti ērti sasniedzama. Šī pilsēta vispār ir izveidojusies par filatelistu centru: apzināti vairāk par 40 filatelistu.

Sanāksmi atklās plkst. 10 no rīta DV Toronto nodaļas telpās. Pārrunās LFA organizācijas jautājumus, darbību pagātnē un nākotnē. Iztirzās daudzus projektus, kā: brošūras izdošanu iesācējiem un jauniešiem, filatelijas monografiju un marku izdošanu. Konsuls V. Tomsons no Montreālas ir pieteicis interesantu referātu sakarā ar Latvijas filateliju.

Plašās programmas dēļ darbība risināsies visu dienu ar pārtraukumu pusdienas laikā. Plkst. 8 vakarā paredzēts saviesīgs vakars sanāksmes dalībniekiem turpat DV telpās.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

VIENOTI KOPĪGIEM MĒRĶIEM

(Pārnesums no 1. lpp.)

mē ziedotāji. Vecāki izdod $ 25,- gadā uz ģimeni par bērnu latvisku audzināšanu, bet neatrod grūtības daudz vairāk izdot par baleta un klavieŗu stundām. Vairāki runātāji izteica neapmierinātību par Kultūras fonda piešķīrumiem.

Dr. P. Norvilis atbildot atzīmēja, ka katrs KF piešķīrums rada kritiku, un kritika, savukārt, mulsina ziedotājus.

T. Kronbergs — Mazputniņš saņēmis tikai $ 200,- un Mēs — $ 600,-; ko grūti atzīmēt par lielu atbalstu. Lielāka informācija par KF nepieciešama.

B. Albats — Ziemeļamerikas KF ir domāts abām zemēm. Tādēļ arī darbu godalgošanā ņemts tas vērā, godalgojot vērtīgus darbus arī no Kanadas, ja tādi iesūtīti. Varbūt Kanada varētu pacelt savu ziedojumu proporciju 10:1, ņemot vērā, ka dažreiz vienā vakarā savākts $ 700,-, salīdzinot ar $ 1000,- gada laikā KF. Darbs kultūrālā un izglītības laukā ir arī dzīves saturs, nevajadzētu to aplēst tikai no izpeļņas viedokļa.

Debates par jaunatnes nozares darbu izraisīja spraigas pārrunas, jo šis jautājums visus redzami interesēja.

J. Grodnis — ņemot vērā, ka mācības iestādēs skolēniem jāizdebatē polītiskie jautājumi, būtu nepieciešamas brošūras angļu valodā ar pareizu polītiskā stāvokļa novērtējumu, ko skolēni varētu izlietot kā references materiālu.

V. Upeslācis atzina, ka jaunieši dara lielu darbu citu jauniešu organizēšanā. Bērnu un jaunatnes literātūrai jāpaplašina līdzekļi. P. Norvilis piekrita, ka šādi izdevumi nav pietiekami.

P. Treijers no Niagaras ziņoja, ka apgāda Ceļinieks saimnieciskā daļa informē, ka žurnāla Mēs abonementu atjaunošana iet gausi un žurnālam aptrūcis līdzekļu. Lūdz piešķirt $ 300,– pabalstu.

A. Martinsone izteic prieku, ka dotajos apstākļos jaunatne ir tāda, kādu to mēs redzam tagad. Nevar paļauties uz bērnu gribu vai negribu, vecākiem bērni jāieinteresē skolas apmeklēšanā un citos pienākumos; ja nepieciešams, bērni jāpiespiež. Ja jaunatnei trūkst pienākuma apziņas, par to vainojami vecāki. Būtu nepieciešama audzināšanas padome, kas pievērstu vecāku uzmanību audzināšanas jautājumiem.

Dr. E. Upenieks lūdza paskaidrot, ka ir izvesta rezolūcija, lai bērnus ģimenēs audzinātu latviskā garā. J. Niedra paskaidroja, ka izsūtīta vajadzīgā informācija, kā arī sperti citi nepieciešamie soļi.

P. Dreimanis ieteica bērnu audzināšanā lietot arī redzes un dzirdes maņas, lai tie vieglāk aptvertu mācāmo vielu.

Prof. A. Dreimanis — bērnu t i e k s m e būt kopā, justies un darīt visu, kā to dara pārējie bērni, var nākt par labu, sūtot bērnus latviešu skolā. Tur viņi iemācītos kļūt un palikt par latviešu bērniem, un jaunatne līdzīgā veidā par latviešu jaunatni.

J. Niedra, novērojis kuplo jauniešu skaitu Klīvlendas Dziesmu svētkos, atrod, ka jaunatne tur ieguvusi daudz pozitīva.

G. Liepiņš ieteica vecākiem rādīt labu priekšzīmi, sarīkojumos nelietot alkoholiskus dzērienus.

A. Batņa nožēloja, ka nodomātie Dziesmu svētki 1965. g. maija beigās atturēs plašāku jaunatnes piedalīšanos tanīs skolu eksāmenu dēļ. Tā kā Dziesmu svētki un Ģimenes diena ir visai tautai nozīmīgi notikumi, LNAK kā latviešu virsorganizācijai vajadzētu uzņemties zināmu protekciju par šiem sarīkojumiem.

Noslēgumā J. Niedra ziņoja, ka 18. novembŗa svinības iecerētas ļoti plašas, tanīs solījuši piedalīties ievērojami viesi no Otavas un Toronto. 18. novembrī arī paiet 25 gadi, kopš ģenerālkonsuls R. Braisons saņēma savus akreditēšanās dokumentus no Latvijas valdības.

Pateicība jāizsaka DV KV par piešķirtiem $ 300,- pretkomūnistiskam darbam.

Prezidija priekšsēdis prof. A. Dreimanis pateicās ALAs pārstāvjiem un lūdza aizvest latviskus sveicienus mūsu aizrobežas tautiešiem.

Padome pieņēma rezolūciju atbalstīt Latviešu nama iegūšanu Toronto un aicināt to darīt visiem Kanadas latviešiem.

Vienprātīgi pieņēma arī V. Upeslāča iesniegto rezolūciju:

„LNAK padomes sesija Hamiltonā, pārrunājot veidus, kā vilkt robežas mūsu lokālo un centrālo pasākumu starpā, atzīst, ka vislielākos panākumus var sasniegt, ja sakarus ar valdību uztur no centra, tā novēršot pretrunīgus iesniegumus, bet vietējo spēku aktīvitāte būs vienmēr vēlama, ja tā izsaka savas domas savā vārdā, bet jāvadās ar LNAK vadlīnijām."

J. U.

PĀRDOMAS

(Pārnesums no 6. lpp.)

no mums, resp., ja mēs viņu būsim izstūmuši no sava vidus, mēs būsim rīkojušies nekristīgi, nelatviski. Arī viņu bērni būs zuduši mums uz visiem laikiem. Un tālāk,— iedomāsimies mūsu draudzes mācītāju stāvokli. Mēs paši noturam savus dievkalpojumus vietējās zemes baznīcā. Un nu pie viņa griežas vairākas jauktu laulību ģimenes ar lūgumu dažas reizes gadā noturēt priekš viņiem dievkalpojumu vietējā valodā. Ko nu mācītājs viņiem lai saka? Vai mācītājam jāatsakās? Vai viņš vispārīgi pēc sava amata drīkst atsacīties? Domāju — nē. Atcerēsimies, ka daudzas cittautu immigrantu grupas jau sen savās draudzēs pārgājušas dievkalpojumos uz vietējo valodu. Tas pats draud arī mums. Un latvieši jau ir diezgan slaveni ar savu ātro asimilāciju. Protams, mums jāturas savos latviskos sedlos cik tik ilgi varam. Bet neaizmirsīsim, ka ielaistu slimību ārstēt ir jau grūti, — ir jādzīvo tā, lai šī slimība nemaz nepieliptu.

Šie nu ir vairākkārt debatētie un vieni no visasākajiem mūsu trimdas apstākļiem. No viņiem neizvairīsimies ar skaļu pārnacionālu lozungu izkliegšanu. Bet šādas problēmas nopietni un dziļi jāpārdomā. Un par visām lietām jāizdomā, kā dot jaunatnei patīkamu un cik tik bieži iespējams siltu un latvisku vidi, tad daudzas mūsu nepatīkamās problēmas atkritīs pašas no sevis.

DARBS LATVIEŠU TEĀTRIM

(Pārnesums no 3. lpp.)

Māksliniece ir ne tikai vadījusi režiju, bet arī pati gandrīz vienmēr tēlojusi līdzi. Viņas nozīmīgākās lomas kā dzimtenē, tā trimdā: Indrānu māte, Krustiņa māte Pazudušajā dēlā, Irme Minchhauzena precībās, Anne Ļaunā garā, Horsta madāma Uguni, māte — Pūt, vējiņi u.d.c.

Labie un rūpīgie iestudējumi, greznie inscenējumi un vērtīgais repertuārs ir M. V. - E. ceļa zīmes, kas viņas darbu izgaismo un padara to tuvu kā skatītājam, tā spēlētājam. To var tikai īsts mākslinieks, kam māksla ir aicinājums un sūtība.

Jubilāri 60 mūža gadu atcerē 29. septembrī sveica DV vadība, aktieŗu saimes piederīgie un draugi. Milvoku Daugavas Vanadžu kvartets (kuŗa dalībniece ir arī jubilāre) ievadā nodziedāja Guno: „Kungs, vadi mūs". DV apvienības vārdā M. V. - E. sveica priekšnieks V. Aparjods, norādot uz viņas darba izcilo nozīmību apvienības kultūrālos pasākumos. Pateicībā par DV teātŗa noorganizēšanu un izveidošanu V. Aparjods pasniedza jubilārei dzeju antoloģiju. DV ASV valdes vārdā sveica pr-ža vietn. P. Ozoliņš (grāmata Dzejas un sejas). Vanadžu kopas vārdā ar ziediem un uzrunu sveica kopas pr-ce Z. Vilciņa.

Čikāgas Daugavas Vanadžu kopas sveicienus un ziedus nodeva O. Ozoliņa. Tuvāko līdzdarbinieku pateicību un vēlējumus nodeva DV teātŗa ansambļa administrātors E. Čakāns (tautiskas rotas). Milvoku teātŗa kopas vārdā jubilāri sveica kopas pr-ks P. Ozols (ziedi). Bij. DV zemes valdes priekšsēdis A. Vanags, pasniegdams ziedus, novēlēja jubilārei arī turpmāk vadīt latviešu jaunatni labos mākslas ceļos. L. Gaigale vanadžu kvarteta vārdā pateicās par uzticīgu kalpošanu latvju dziesmai un pieminai pasniedza tautisku gredzenu. Jaunatnes ansambļa sveicienus nodeva Ilga Čakāne. No ansambļa techniskiem darbiniekiem jubilārei par uzticīgu darbu pateicās dekorātors H. Zellis. Sirsnīgus vārdus un labākos novēlējumus nodeva Ella Andersone, bet E. Peniķis jautrā stāstā atcerējās pirmās sekmes un neveiksmes, organizējot DV teātri Milvokos.

Ar rakstu jubilāri bija sveikuši: māc. J. Meisters, H. un Z. Rullis un jubilāres māte no dzimtenes.

Dziļā aizkustinājumā jubilāre pateicās visiem apsveicējiem, pieminot ciešās un sirsnīgās sadarbības attieksmes ar DV saimi un teātŗa ansambli, kas līdzējis pasākto darbu sekmīgi galā vest un visu iecerēto, pārvarot grūtības, īstenot.

Vakara norisē vairākkārt dziedāja vanadžu kvartets, un H. Misiņš deklamēja E. Tūtera dzejoli „Dziļumi". O. Blūms atjautīgi ar mīmiku un žestiem attēloja jubilāres darbošanos teātŗa mēģinājumos, bet V. Kalnītis uz vietas improvizētā dziesmā apdziedāja režisores darba gaitas dažādos teātŗos.

Apsveikuma vārdi mijās ar dziesmām, un atceres vakara dalībnieki vēlā nakts stundā paņēma līdz vēlēšanos, kaut jubilāre vēl ilgi un tikpat raženi strādātu iemīļotā skatuves darbā, tā palīdzot saglabāt daļu no mūsu teātŗa spožuma.

E. P.

VALUPE

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

13. oktobrī plkst. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

13. oktobrī, plkst. 2 p. p. Jaunatnes iesvētīšana Jāņa baznīcā. Mācītāji — E. Kergis un A. Lūsis.

20. oktobrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola. Jauniešu grupas nodarbības.

27. oktobrī, plkst. 2 p. p. Garīgs koncerts Jāņa baznīcā par labu ērģeļu fondam. Koncerta laikā Svētdienas skola darbosies parastā kārtībā. Svētrunu teiks draudzes mācītājs.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

20. oktobrī plkst. 2,30 pp. dievkalpojums un Svētdienas skola.

27. oktobrī plkst. 2.30 pp. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

BRAMPTONĀ

13. oktobrī plkst. 1.30 pp. Pļaujas svētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

13. oktobrī, plkst. 10.30 pr. p. dievkalpojums bērniem ar Svētdienas skolu, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem. Draudzes dāmu komitejas sanāksme piektdien, 18. oktobrī, plkst. 7 vakarā pie L. Grabis, 22 Stanley Ave.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

13. oktobrī plkst. 1,30 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

20. oktobrī, plkst. 3,30 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu; māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. novembrī, pl. 2 p.p. Mirušo piemiņas d. dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

27. oktobrī, plkst. 3 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Svētdienas skola.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa

13. oktobrī plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skolas darba sākums.

19. oktobrī plkst. 7.30 vakarā Victoria Hall'ē draudzes bazārs.

20. oktobrī plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums jaunatnei. Pēc dievkalpojuma kultūras filmu izrāde un jaunatnes sanāksme.

23. oktobrī plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

27. oktobrī plkst. 1,30 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

13. oktobrī, plkst. 2 p p. dievkalpojums Presbiterāņu baznīcā.

19. oktobrī draudzes bazārs.

27. oktobrī, plkst. 2 p. p. Ticības atjaunošanas dievkalpojums.

Jaunieši, kas vēlas 1964. gada maijā iesvētīties, lūgti pieteikties.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu gaŗums 1350 — Ošavas raidītājs.